

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

(Υπόθεση Αρ. 1123/2015)

17 Δεκεμβρίου 2019

[Φ. ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ, Δ.Δ.Δ.]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 25, 26, 28, 30 ΚΑΙ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

HERMES AIRPORTS LTD

Αιτήτρια

ΚΑΙ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Καθ' ης η Αίτηση

ΑΙΤΗΣΗ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ 30.10.2018

ΓΙΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Α. Χρίστου (κα), για Ιωαννίδης, Δημητρίου ΔΕΠΕ, για Αιτήτρια

Δ. Καλλή (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για Καθ' ης η Αίτηση.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Φ. ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ, Δ.Δ.Δ.: Με την ως άνω αναφερόμενη προσφυγή, προσβάλλεται ως άκυρη, παράνομη και στερημένη οποιουδήποτε εννόμου αποτελέσματος η απόφαση της καθ' ης η αίτηση, Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού («η Επιτροπή»), ημερομηνίας 23.6.2015, με την οποία η καθ' ης η αίτηση επέβαλε διοικητικό πρόστιμο στην αιτήτρια εταιρεία ύψους €750.000 για την κατ' ισχυρισμόν διαπιστωθείσα παράβαση εκ μέρους της αιτήτριας του άρθρου 6(1)(α) του περί Προστασίας Ανταγωνισμού Νόμου (Ν.13(Ι)/2008), ως αυτός ίσχυε κατά τον ουσιώδη χρόνο («ο Νόμος») και του Άρθρου 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Είχε προηγηθεί σχετική καταγγελία της εταιρείας Demstar Rentals (2005) Ltd, η οποία εμπορεύεται με την επωνυμία Hertz, βάσει σύμβασης δικαιόχρησης («η καταγγέλλουσα»). Η εν λόγω εταιρεία δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών μίσθωσης αυτοκινήτων βραχυπρόθεσμης διάρκειας, με βάση την προαναφερθείσα σύμβαση.

Στη δικάσιμο της 12.6.2017 και εκκρεμούσης της γραπτής αγόρευσης για την αιτήτρια, η ευπαιδευτη συνήγορός της έθεσε για πρώτη φορά ζήτημα αδυναμίας ολοκλήρωσης της εν λόγω αγόρευσης καθότι, ως ανέφερε στο Δικαστήριο, από σχετική επιθεώρηση του οικείου διοικητικού φακέλου, διαπιστώθηκε ότι πολλά έγγραφα ήσαν εμπιστευτικής φύσεως, με αποτέλεσμα να είναι ανέφικτη, αν και αναγκαία ωστόσο, η πρόσβαση σε αυτά.

Αποτέλεσμα των πιο πάνω ήταν η καταχώρηση αίτησης ημερομηνίας 10.8.2017, δια της οποίας η αιτήτρια ζητούσε από το Δικαστήριο την έκδοση διατάγματος, «*με το οποίο να διατάσσεται η καθ' ης η αίτηση όπως αποκαλύψει στην αιτήτρια και/ή στους*

δικηγόρους της όλα τα στοιχεία και ισχυρισμούς που ισχυρίζεται ότι αποτελούν εμπιστευτικές πληροφορίες και τα οποία έχει αποκρύψει ή απαλείψει ή δεν έθεσε στη διάθεση της αιτήτριας και/ή των δικηγόρων της προς επιθεώρηση κατά την επιθεώρηση των διοικητικών φακέλων από την αιτήτρια και/ή τους δικηγόρους της». Ωστόσο, στο στάδιο ακρόασης της αίτησης, κατά τη δικάσιμο της 15.10.2018, και ενώ είχαν προηγουμένως καταχωρηθεί ένσταση των καθ' ων η αίτηση και εκατέρωθεν γραπτές αγορεύσεις, η αίτηση αποσύρθηκε από τη συνήγορο της αιτήτριας και απορρίφθηκε υπό του Δικαστηρίου τούτου, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων της αιτήτριας όπως καταχωρήσει νέα.

Πράγματι, στις 30.10.2018 καταχωρήθηκε η υπό εξέταση αίτηση, δια της οποίας η αιτήτρια ζητεί την έκδοση διατάγματος του Δικαστηρίου με το οποίο «να διατάσσεται η καθ' ης η αίτηση όπως αποκαλύψει στην αιτήτρια και/ή στους δικηγόρους της όλα τα στοιχεία και/ή έγγραφα, ως καταγράφονται πιο κάτω, που ισχυρίζεται ότι αποτελούν εμπιστευτικές πληροφορίες και τα οποία έχει αποκρύψει ή απαλείψει ή δεν έθεσε στη διάθεση της αιτήτριας και/ή των δικηγόρων της προς επιθεώρηση κατά την επιθεώρηση των διοικητικών φακέλων από την αιτήτρια και/ή τους δικηγόρους της:

1. Τόμος 1: Ερυθρό 244-Εσωτερικό Έγγραφο υπηρεσίας
2. Τόμος 1: Ερυθρό 01-241-Εμπιστευτική Μορφή Καταγγελίας
3. Τόμος 2: : Ερυθρό 19-21-Αλληλογραφία με άλλες Δημόσιες Αρχές
4. Τόμος 4: Ερυθρό 150- Εσωτερικό Έγγραφο της Υπηρεσίας
5. Τόμος 4: Ερυθρό 49-149-Απαντήσεις Τρίτων
6. Τόμος 4: Ερυθρό 1-48-Ερωτηματολόγια με Τρίτους

7. Τόμος 5: Ερυθρό 260- Εσωτερικό Έγγραφο της Υπηρεσίας
8. Τόμος 5: Ερυθρό 215-219-Επιστολή σε σχέση με εμπιστευτικά Demstar
9. Τόμος 5: Ερυθρό 209-214-Πρακτικά Συνεδρίας Επιτροπής ημερ. 5.8.2014
10. Τόμος 5: Ερυθρό 139-202-Πρακτικά Συνεδρίας Επιτροπής ημερ. 22.7.2014
11. Τόμος 5: Ερυθρό 50-131-Σημείωμα της Υπηρεσίας
12. Τόμος 5: Ερυθρό 01-49-Απαντήσεις Τρίτων
13. Τόμος 7: Ερυθρό 225-301 Σημείωμα της Υπηρεσίας προς Demstar
14. Τόμος 8: Ερυθρό 375-Εσωτερικό Έγγραφο Υπηρεσίας
15. Τόμος 8: Ερυθρό 1-7-Πρακτικό Συνεδρίας Επιτροπής ημερ. 4.9.2014
16. Τόμος 9: Ερυθρό 121-Εσωτερικό Έγγραφο Υπηρεσίας
17. Τόμος 10: Ερυθρό 1-94- Πρακτικά Συνεδρίας Επιτροπής ημερ. 20.3.2015
18. Τόμος 12: Ερυθρό 4-100- Πρακτικά Συνεδρίας Επιτροπής ημερ. 23.6.2015
19. Τόμος 13: Ερυθρό 1-110 Απόφαση προς Demstar Rentals (2005) Ltd
20. Τόμος 14: Ερυθρό 172-223- Αλληλογραφία με άλλες Δημόσιες Αρχές
21. Τόμος 14: Ερυθρό 157-158- Αλληλογραφία με άλλες Δημόσιες Αρχές».

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι κατά την ακρόαση της υπό κρίση αίτησης, η συνήγορος για τον αιτητή απέσυρε το υπό εξέταση αίτημά της αναφορικά με τα έγγραφα που αναφέρονται στα σημεία 1, 9, 10, 14, 15, 16, 17 και 18 της αίτησης.

Την αίτηση συνοδεύει ένορκη δήλωση του κ. xxxxx Δημητρίου, δικηγόρου στο δικηγορικό γραφείο των δικηγόρων που εκπροσωπούν την αιτήτρια, στην οποία αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι η επιθεώρηση από την πλευρά της αιτήτριας των συγκεκριμένων εγγράφων, τα οποία έχει αποκρυφτεί και/ή στα οποία δεν επετράπη η πρόσβαση από τους καθ' ων η αίτηση, είναι απολύτως απαραίτητη, ώστε να καταχωρηθεί η γραπτή αγόρευση, καθώς και η απαντητική γραπτή αγόρευσή της. Οι δε διοικητικοί φάκελοι που αφορούν στη διαδικασία που ακολουθήθηκε από την καθ' ης η αίτηση στο σύνολό της κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, είναι απόλυτα σχετικοί με την προσφυγή και *«βοηθούν την αιτήτρια στην προώθηση της υπόθεσής της για να υποστηρίξει τους ισχυρισμούς της ως αυτοί εκτίθενται στην αίτηση ακυρώσεως»*, χωρίς να δημιουργείται οποιαδήποτε ζημιά στην πλευρά της καθ' ης η αίτηση. Περαιτέρω, συνεχίζει ο ενόρκως δηλών, απαιτείται η πλήρης αποκάλυψη όλων των δεδομένων που περιβάλλουν την υπόθεση και οδήγησαν στη λήψη της επίδικης διοικητικής πράξης, προκειμένου να μπορέσει το Δικαστήριο να ασκήσει τον απαιτούμενο έλεγχο ως προς τη νομιμότητα της πράξης. Εξάλλου, δεν εναπόκειται στην καθ' ης η αίτηση να αποφασίζει τι είναι αναγκαίο να παρουσιαστεί στο Δικαστήριο, αλλά η τελευταία οφείλει να προβαίνει σε πλήρη αποκάλυψη όλων των δεδομένων που οδήγησαν στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης και αφήνεται στο Δικαστήριο η αξιολόγηση της σημασίας κάθε εγγράφου.

Επιπρόσθετα, η έκδοση του εν λόγω διατάγματος, σύμφωνα πάντα με τον ενόρκως δηλούντα, επιβάλλεται από την αρχή της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης, ενώ, σε διαφορετική περίπτωση, παροπλίζεται ο δικαστικός έλεγχος και ταυτόχρονα αποδυναμώνεται το δικαίωμα της αιτήτριας να υπερασπισθεί την υπόθεσή της όσο το δυνατό πιο αποτελεσματικά, ενώ κλονίζεται επικίνδυνα η εμπιστοσύνη του κοινού στα θεσμικά όργανα με όλες τις αρνητικές επιπτώσεις. Εν προκειμένω, η *«πεισματική*

άρνηση» της καθ' ης η αίτηση να δώσει πρόσβαση στους δικηγόρους της αιτήτριας σε όλους τους διοικητικούς φακέλους και στα έγγραφα που έχει αποκρύψει, επικαλούμενη ότι είναι εμπιστευτικής φύσης, είναι αντίθετη προς ότι συμβαίνει αναφορικά με ενδιαφερόμενο πρόσωπα σε προσφυγές κατά αποφάσεων της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας και Ημικρατικών Οργανισμών, όπου η πρόσβαση σε διοικητικούς φακέλους είναι απόλυτα ελεύθερη, και υποκρύπτει φοβία περί την αποκάλυψη των στοιχείων, γεγονός που επιτείνει την ανάγκη έκδοσης του αιτούμενου διατάγματος.

Τέλος, προβάλλεται η θέση ότι για τη μη παρουσίαση των σχετικών διοικητικών φακέλων και/ή εγγράφων του διοικητικού φακέλου, δεν υπάρχει οποιοσδήποτε βάσιμος λόγος, ο οποίος θα μπορούσε να υπερισχύσει της ανάγκης διενέργειας επαρκούς δικαστικού ελέγχου της διοικητικής πράξης, ως επιβάλλεται από το Σύνταγμα. Η δε αρχή της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών πρέπει να εφαρμόζεται, έτσι ώστε η προστασία αυτή να συμφιλιώνεται με τις επιταγές της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και με τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων και, στην περίπτωση προσφυγής ενώπιον Δικαστηρίου, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ότι η όλη διαδικασία δεν θίγει το συνταγματικό δικαίωμα για δίκαιη δίκη. Η πρόσβαση στο Δικαστήριο, η οποία είναι κατοχυρωμένη από το Άρθρο 30.1 του Συντάγματος, επιφέρει και επιβάλλει και αντίστοιχες υποχρεώσεις στους διαδίκους: δεν είναι δυνατόν να αποκρύπτονται στοιχεία, δεδομένα ή πληροφορίες που είναι απαραίτητα για την επίλυση της διαφοράς. Το δε Δικαστήριο *«δεν μπορεί να επιτελέσει το έργο του εν κενώ, ούτε και στη βάση ελλιπών πληροφοριών»*. Είναι δε ανεπίτρεπτο να γνωστοποιούνται ορισμένα δεδομένα στην πλευρά της καθ' ης η αίτηση, ως διάδικο στην διαδικασία, και όχι στην αιτήτρια καθότι αυτό παραβιάζει την ισότητα των όπλων μεταξύ των διαδίκων. Καταλήγει ο κ. Δημητρίου εισηγούμενος ότι

η έκδοση του αιτούμενου διατάγματος συνάδει και με τις διαχρονικές θέσεις του κοινοδικαίου, όπου οι αρχές της διαφάνειας της δικαστικής διαδικασίας και του δικαιώματος της ελευθερίας έκφρασης και τοποθέτησης είναι αναγνωρισμένες, μη επιδεχόμενες αμφισβήτησης.

Η αίτηση στηρίζεται στους Διαδικαστικούς Κανονισμούς του Ανωτάτου Συνταγματικού Δικαστηρίου του 1962, ως αυτοί έχουν τροποποιηθεί («ο Διαδικαστικός Κανονισμός του 1962») και ειδικότερα στους Κανονισμούς 10, 11, 12, 17, 18 και 19, στη Διαταγή 28, ΘΘ 5 και 9 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, στον περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας του Διοικητικού Δικαστηρίου Νόμου του 2015 (Ν.131(Ι)/2015), στο άρθρο 43 του περί Δικαστηρίων Νόμου (Ν.14/1960), στον περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο του 2008, καθώς και στις γενικές εξουσίες του Δικαστηρίου και τη νομολογία.

Τα ίδια εν πολλοίς, με εκτενέστερη ανάλυση και αναφορά σε σχετική νομολογία, υποστηρικτική των θέσεών της, αναφέρονται και στη γραπτή αγόρευση της αιτήτριας, η οποία έχει ως βασικό άξονα την εισήγηση ότι είναι αναγκαία η επιθεώρηση των αιτούμενων εγγράφων, αλλά και να τεθούν τα εν λόγω έγγραφα ενώπιον του Δικαστηρίου, προκειμένου να διαπιστωθεί εάν αυτά ήσαν απαραίτητα και/ή αποτέλεσαν προεργασία για την έκδοση της επίδικης απόφασης. Αυτό δε, εάν δεν εκδοθεί το αιτούμενο διάταγμα, θα παραμείνει άγνωστο στην αιτήτρια, η οποία και δεν θα μπορεί να υποστηρίξει την υπόθεσή της ενώπιον του Δικαστηρίου. Εν προκειμένω, σύμφωνα με την κα Χρίστου, τα έγγραφα που ζητεί να επιθεωρήσει η αιτήτρια σχετίζονται άμεσα με τους λόγους ακύρωσης που προβάλλονται στην αίτηση ακυρώσεως και είναι αναγκαία η επιθεώρηση αλλά και η προσκόμιση των εν λόγω

εγγράφων ενώπιον του Δικαστηρίου. Αν όμως δεν εκδοθεί το αιτούμενο διάταγμα, αυτό θα παραμείνει άγνωστο στο Δικαστήριο και δεν θα μπορεί να ασκηθεί πλήρης δικαστικός έλεγχος.

Η αιτήτρια, κατά τη σχετική εισήγηση, θα πρέπει να γνωρίζει τα στοιχεία και το σύνολο της διαδικασίας που οδήγησε στην επίδικη απόφαση, ούτως ώστε να μπορεί να επιχειρηματολογήσει περί το κύρος της διαδικασίας και την τελικής απόφασης. Κάτι που στο παρόν στάδιο, η αιτήτρια αδυνατεί να πράξει λόγω της μη ολοκληρωμένης επιθεώρησης των διοικητικών φακέλων. Επιπρόσθετα, η κα Χρίστου υποβάλλει ότι το να είναι γνωστά τα συγκεκριμένα έγγραφα μόνο στον έναν εκ των διαδίκων συνιστά παραβίαση της αρχής της ισότητας των όπλων και δεν είναι δυνατόν το επιχειρηματικό απόρρητο να υπερισχύει της ανάγκης άσκησης επαρκούς δικαστικού ελέγχου.

Κατά τα λοιπά, η ευπαίδευτη συνήγορος για την αιτήτρια επισημαίνει ότι η νομική βάση της υπό κρίση αίτησης παρέχει στο Δικαστήριο τη δυνατότητα να εκδίδει τέτοιας φύσεως διατάγματα, τα οποία επιτρέπουν στον αιτητή να προετοιμάσει όσο το δυνατόν καλύτερα την υπόθεσή του ενώπιον του Δικαστηρίου, αλλά και καθιστούν εφικτή τη διενέργεια του απαιτούμενου δικαστικού ελέγχου. Η άσκηση του τελευταίου προϋποθέτει την προσκόμιση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης και η παράλειψη της Διοίκησης να καταθέσει αυτόν, καθώς και τα στοιχεία που συνθέτουν την επίδικη απόφαση, συνεπάγεται αναπόφευκτα την ακύρωση της πράξης. Αντίθετα, αποτελεί υποχρέωση της Διοίκησης, απορρέουσα από τους κανόνες της χρηστής διοίκησης, η τήρηση πρακτικών και η καταγραφή των ουσιωδών γεγονότων που οδήγησαν στη λήψη της επίδικης απόφασης.

Εκ διαμέτρου αντίθετες είναι οι θέσεις της καθ' ης η αίτηση, η οποία δια της ενστάσεως της προβάλλει τους ακόλουθους ισχυρισμούς:

(α) Το αίτημα της αιτήτριας για επιθεώρηση έχει ικανοποιηθεί, καθότι είχε η αιτήτρια τη δυνατότητα να επιθεωρήσει όλα τα σχετικά με την υπό εξέταση υπόθεση έγγραφα, τα οποία δεν καλύπτονται από επιχειρηματικό απόρρητό και/ή δεν αποτελούν εμπιστευτικές πληροφορίες.

(β) Η ικανοποίηση του αιτήματος της αιτήτριας για πρόσβαση σε έγγραφα του διοικητικού φακέλου που καλύπτονται από επιχειρηματικό απόρρητό και/ή αποτελούν εμπιστευτικές πληροφορίες, θα ισοδυναμούσε με παράβαση της υποχρέωσης προστασίας των εν λόγω εγγράφων, που απορρέει από την υποχρέωση προστασίας των επιχειρηματικών απορρήτων. Το δικαίωμα για προστασία του επιχειρηματικού απορρήτου χαίρει κατ' αρχήν αναγνώρισης στο πλαίσιο του Ενωσιακού δικαίου: τα επιχειρηματικά απόρρητα αποτελούν πληροφοριακά στοιχεία, των οποίων, όχι μόνο η κοινολόγηση, αλλά και η απλή διαβίβαση σε υποκείμενο δικαίου, άλλο από εκείνο που παρέσχε το στοιχείο, μπορεί να προκαλέσει σοβαρή βλάβη στα συμφέροντα του υποκειμένου αυτού. Τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία, λόγω της φύσεώς τους, απαιτείται να είναι γνωστά σε περιορισμένο αριθμό προσώπων και η δημοσίευση τους μπορεί να προκαλέσει σοβαρή ζημία στο πρόσωπο που τα προσκόμισε ή σε τρίτους.

(γ) Η πλευρά της αιτήτριας δεν περιλαμβάνει στην αίτησή της αλλ' ούτε και στην ένορκη δήλωση που συνοδεύει αυτήν, οποιοδήποτε ισχυρισμό που να αποδεικνύει τον γενικό

και αόριστο ισχυρισμό που θέτει περί επηρεασμού του δικαιώματός της να υπερασπιστεί τη θέση της, λόγω της μη παροχής των αιτούμενων πληροφοριών.

(δ) Η έκδοση των αιτούμενων διαταγμάτων δεν είναι αναγκαία για την άσκηση δικαστικού ελέγχου της προσβαλλόμενης απόφασης, καθότι όλα τα σχετικά με την παρούσα προσφυγή έγγραφα περιέχονται στο διοικητικό φάκελο και θα τεθούν ενώπιον του Δικαστηρίου για σκοπούς λήψης της απόφασής του.

(ε) Αποκάλυψη των εν λόγω πληροφοριών χωρίς στάθμιση των αντικρουόμενων συμφερόντων από το Δικαστήριο, θα επηρεάσει την αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του δικαίου του ανταγωνισμού.

(στ) Τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία, λόγω της φύσεώς τους, απαιτείται να προστατευτούν καθότι η κοινοποίησή τους στην αιτήτρια μπορεί να προκαλέσει σοβαρή ζημία στο πρόσωπο που τα προσκόμισε ή σε τρίτους, και/ή να συνιστά παράβαση των υποχρεώσεων των καθ' ων η αίτηση έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

(ζ) Μέρος των εγγράφων των οποίων ζητείται η αποκάλυψη είναι μεταγενέστερα της προσβαλλόμενης απόφασης και/ή μη σχετικά.

(η) Η προστασία των επιχειρηματικών απορρήτων και/ή εμπιστευτικών πληροφοριών υπερέχει λόγω της μη τεκμηρίωσης εκ μέρους της αιτήτριας τυχόν επηρεασμού του δικαιώματος άμυνάς της και/ή λόγω του μη επηρεασμού του δικαιώματος αυτού. Στο πλαίσιο αυτό, στα πλείστα των εγγράφων δίδεται πρόσβαση σε μορφή που εξυπηρετεί τόσο το δικαίωμα άμυνας της αιτήτριας όσο και την υποχρέωση της καθ' ης η αίτηση να προστατεύσει τα επιχειρηματικά απόρρητα και τις εμπιστευτικής φύσεως πληροφορίες.

(θ) Το αίτημα της αιτήτριας δεν συντρέχει λόγος να ικανοποιηθεί για σκοπούς εξυπηρέτησης της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, αλλ' ούτε και συντρέχει οποιοσδήποτε λόγος που να δικαιολογεί την έκδοση του αιτούμενου διατάγματος.

Την ένσταση συνοδεύει ένορκη δήλωση της κας xxxxx Κυριακίδη, Λειτουργού της Υπηρεσίας της Επιτροπής, η οποία, ως αναφέρει, είχε διεξαγάγει την προκαταρκτική έρευνα της πιθανολογούμενης παράβασης που αφορούσε η υπό της καταγγέλλουσας υποβληθείσα καταγγελία εναντίον της αιτήτριας, στη βάση οδηγιών της Επιτροπής, συνεπεία της οποίας εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση. Αφού επισημαίνει ότι γνωρίζει πολύ καλά τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης από προσωπικό χειρισμό της καθώς και από το περιεχόμενο του σχετικού διοικητικού φακέλου, τον οποίο έχει στην κατοχή της, η ενόρκως δηλούσα παραθέτει το ιστορικό της υπόθεσης και τις διενεργηθείσες πράξεις που απέληξαν στην επίδικη απόφαση. Σημειώνεται ότι στην εν λόγω ένορκη δήλωση επισυνάπτεται Πίνακας ως Τεκμήριο 1, στον οποίο, ως αναφέρει η ενόρκως δηλούσα, καταγράφονται αναλυτικά τα έγγραφα τα οποία αποκρύφτηκαν ολικώς, καθώς και αυτά στα οποία έγινε μερική απόκρυψη και των οποίων η αιτήτρια επιθεώρησε τις μη εμπιστευτικές εκδοχές. Όλα δε τα υπόλοιπα έγγραφα, συνεχίζει η

κα Κυριακίδη, δηλαδή αυτά στα οποία δεν γίνεται αναφορά στον επισυναπτόμενο Πίνακα, έτυχαν πλήρους επιθεώρησης από την αιτήτρια, ενώ τονίζει ότι το σύνολο των εγγράφων των οποίων ζητείται η αποκάλυψη, θα τεθεί ενώπιον του Δικαστηρίου, για σκοπούς εξέτασης της παρούσας αίτησης. Κατά τα λοιπά, στη συγκεκριμένη ένορκη δήλωση επαναλαμβάνονται εν πολλοίς τα όσα έχουν προαναφερθεί ως λόγοι ένστασης.

Οι πιο πάνω θέσεις της καθ' ης η αίτηση αναπτύσσονται εκτενώς και στη γραπτή αγόρευση της συνηγόρου της, με αναφορά σε κοινοτική και εθνική νομοθεσία, αλλά και νομολογία τόσο του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), όσο και ημεδαπή. Συναφώς, ιδιαίτερη και εκτενής αναφορά γίνεται από την ευπαίδευτη συνήγορο της καθ' ης η αίτηση στην **Varec SA v. Etat belge, υπόθεση C-450/06, ημερ. 25.10.2007**, προκειμένου να καταδειχθεί η ανάγκη για την υπό του Δικαστηρίου στάθμιση, αφενός μεν, του κατ' αντιμωλία χαρακτήρα της δικαστικής διαδικασίας και, αφετέρου, του δικαιώματος των επιχειρηματιών για προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών και επιχειρηματικών απορρήτων.

Ως προς την αλληλογραφία που έλαβε χώρα μεταξύ της καθ' ης η αίτηση και του Ευρωπαϊκού Δικτύου Ανταγωνισμού (European Competition Network-ECN)), η κα Καλλή υποβάλλει ότι η υποχρέωση μη αποκάλυψης των στοιχείων και πληροφοριών που ανηλλάγησαν υποστηρίζεται από την οικεία Ευρωπαϊκή νομοθεσία και νομολογία και, σε κάθε περίπτωση, η πλευρά της αιτήτριας δεν έχει καταδείξει πως η μη αποκάλυψη των στοιχείων αυτών έχει καθοιονδήποτε τρόπο επηρεάσει το δικαίωμα υπεράσπισής της. Περαιτέρω, ως προς την αλληλογραφία της Επιτροπής με τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η συνήγορος για την καθ' ης η αίτηση ισχυρίζεται

ότι η εν λόγω αλληλογραφία αφορά σε επιστολές της Επιτροπής προς το Γενικό Εισαγγελέα, οι οποίες είναι μεταγενέστερες της προσβαλλόμενης απόφασης και, συνακόλουθα, ως στοιχεία που δεν λήφθηκαν υπόψη από την Επιτροπή για σκοπούς έκδοσης της απόφασής της, δεν είναι σχετικά. Συνεπώς, εισηγείται, δεν μπορεί να απαιτηθεί η αποκάλυψη στοιχείων που δεν λήφθηκαν υπόψη και/ή δεν επηρέασαν τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, καθότι είναι μεταγενέστερα αυτής. Τέλος, ως προς την τρίτη κατηγορία εγγράφων στα οποία, είτε δε δόθηκε πρόσβαση, είτε δόθηκε μερική πρόσβαση, ήτοι τα εμπιστευτικά στοιχεία και/ή επιχειρηματικά απόρρητα τρίτων, επισημαίνει η καθ' ης αίτηση, με αναφορά στην **T-353/94, Postbank NV κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή 1996 11-921**, ότι αυτά «αποτελούν πληροφοριακά στοιχεία, των οποίων όχι μόνο η κοινολόγηση αλλά και η απλή διαβίβαση σε υποκείμενο δικαίου, άλλο από εκείνο που παρέσχε το στοιχείο, μπορεί να προκαλέσει σοβαρή βλάβη στα συμφέροντα του υποκειμένου αυτού». Συναφώς, όπως επισημαίνει η κα Καλλή, τα στοιχεία που εντάσσονται σε αυτή την κατηγορία και στα οποία δεν δόθηκε πρόσβαση στην αιτήτρια αφορούν σε πληροφόρηση που δόθηκε, είτε από την καταγγέλλουσα, είτε από τρίτα πρόσωπα, στα οποία η Επιτροπή απευθύνθηκε για σκοπούς διερεύνησης της υπόθεσης, πλείστα δε εξ αυτών των στοιχείων ζητήθηκε από τα ίδια τα μέρη που τα είχαν διαβιβάσει στην ΕΠΑ, όπως τύχουν εμπιστευτικής μεταχείρισης. Εν πάση περιπτώσει, ως περαιτέρω διευκρινίζει η κα Καλλή, ως προς τα έγγραφα που εντάσσονται στη συγκεκριμένη κατηγορία, παρασχέθηκε από την Επιτροπή προς την αιτήτρια πρόσβαση στο μεγαλύτερο μέρος αυτών, «*διαμορφώνοντας τα έγγραφα με τρόπο που επέτρεπαν την πρόσβαση*».

Έχω εξετάσει με ιδιαίτερη προσοχή τις θέσεις και τους ισχυρισμούς που προβάλλονται, τόσο εκ μέρους της αιτήτριας, όσο και εκ μέρους της καθ' ης αίτηση

αναφορικά με τη βασιμότητα της υπό κρίση αίτησης, υπό το φως βεβαίως των πάγιων και διαχρονικών νομολογιακών αρχών αναφορικά με την εξέταση αίτησης για αποκάλυψη και επιθεώρηση εγγράφων, αλλά και της ειδικότερης νομολογίας και κανόνων που διέπουν το υπό εξέταση ζήτημα, ήτοι την έκταση και τους περιορισμούς του δικαιώματος πρόσβασης σε έγγραφα και στοιχεία που είναι σχετικά με διαδικασία που απέληξε στην έκδοση απόφασης ως η επίδικη, η εγκυρότητα και νομιμότητα της οποίας αποτελεί το αντικείμενο δικαστικής κρίσης.

Εν πρώτοις, θεωρώ χρήσιμη, ιδιαίτερα για σκοπούς κατανόησης των επιδίκων θεμάτων, μια σύντομη παράθεση των γεγονότων της υπόθεσης, τα οποία οδήγησαν στην καταχώρηση της υπό εξέταση αίτησης:

Στις 22.11.2013, υπεβλήθη στην Επιτροπή από την καταγγέλλουσα καταγγελία εναντίον της αιτήτριας. Το δε περιεχόμενο της καταγγελίας εστιαζόταν στην κατ' ισχυρισμόν καταχρηστική εκμετάλλευση από την αιτήτρια αφενός της δεσπόζουσας θέσης που κατείχε ως διαχειρίστρια εταιρεία των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου, κατά παράβαση των άρθρων 6(1)(α), 6(1)(β) και 6(1)(γ) του Νόμου, καθώς και του αντίστοιχου άρθρου 102 της ΣΛΕΕ και, αφετέρου, της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, στην οποία βρίσκεται προς την αιτήτρια, η καταγγέλλουσα, κατά παράβαση του άρθρου 6(2) του Νόμου.

Η Επιτροπή εξέτασε την εν λόγω καταγγελία σε συνεδρία της ημερομηνίας 25.11.2013 και ομόφωνα αποφάσισε ότι οι σχετικές πληροφορίες και τα στοιχεία ήσαν ικανοποιητικά προκειμένου να διερευνηθεί η καταγγελία. Συνακόλουθα, η καθ' ης η

αίτηση ομόφωνα αποφάσισε να δώσει οδηγίες στην Υπηρεσία της Επιτροπής για διεξαγωγή προκαταρκτικής έρευνας και υποβολής σχετικού σημειώματος, όπερ και εγένετο, αφού στις 17.7.2014, η Υπηρεσία, μετά από τη διεξαγωγή της σχετικής έρευνας, υπέβαλε ενημερωτικό σημείωμα στην Επιτροπή.

Εν συνεχεία, η Επιτροπή, κατά τη συνεδρία της ημερομηνίας 22.7.2014, διαπίστωσε την εκ πρώτης όψεως στοιχειοθέτηση πιθανολογούμενης παράβασης του άρθρου 6(1)(α) του Νόμου όσον αφορά αθέμιτους όρους συναλλαγής και/ή καταχρηστική συμπεριφορά σε σχέση με «*on airport συμβάσεις*» αλλά και «*off airport συμβάσεις*» και των αντίστοιχων διατάξεων του άρθρου 102 ΣΛΕΕ από μέρους της αιτήτριας και ομόφωνα αποφάσισε να προχωρήσει στον καταρτισμό έκθεσης αιτιάσεων. Η τελευταία επιδόθηκε στην αιτήτρια στις 10.9.2014 και την ίδια μέρα αντίγραφο απεστάλη στην καταγγέλλουσα. Περαιτέρω, κλήθηκαν τα εμπλεκόμενα μέρη να υποβάλουν γραπτώς τις παρατηρήσεις τους επί των πιο πάνω εκ πρώτης όψεως διαπιστωθεισών παραβάσεων. Οι γραπτές θέσεις της αιτήτριας και της καταγγέλλουσας υπεβλήθησαν στην Επιτροπή στις 24.10.2014.

Τελικά, στη συνεδρία της ημερομηνίας 20.3.2015, η καθ' ης η αίτηση αποφάσισε κατά πλειοψηφία να ειδοποιήσει την αιτήτρια για την πρόθεσή της να της επιβάλει διοικητικό πρόστιμο παρέχοντας σε αυτήν τη δυνατότητα υποβολής γραπτών παραστάσεων επ' αυτού και, τελικά, στις 23.6.2015, λήφθηκε η επίδικη απόφαση για επιβολή διοικητικού προστίμου στην αιτήτρια. Η απόφαση εστάλη τόσο στην καταγγέλλουσα όσο και στην αιτήτρια, ενώ ταυτόχρονα η Επιτροπή κάλεσε τόσο την καταγγέλλουσα όσο και την αιτήτρια όπως υποδείξουν ποια στοιχεία θεωρούν ως εμπιστευτικά και/ή επιχειρηματικά απόρρητα και δεν θα πρέπει να δημοσιοποιηθούν. Επ' αυτού, η

καταγγέλλουσα απέστειλε τις θέσεις της στις 5.8.2015. Αντίθετα, η αιτήτρια δεν απέστειλε οποιαδήποτε απάντηση.

Θα πρέπει εξ' αρχής να τονίσω ότι στην ημεδαπή έννομη τάξη δεν υπάρχει ειδικότερη ρύθμιση του υπό εξέταση ζητήματος, ήτοι ένα σύστημα κανόνων δικαίου που να ρυθμίζει ολοκληρωμένα τα της πρόσβασης στο φάκελο της Επιτροπής αναφορικά με εκκρεμούσες διαδικασίες ενώπιον Δικαστηρίου. Οι μόνες σχετικές διατάξεις που εντοπίζονται είναι αυτές των άρθρων 33 και 38 του Νόμου: στο άρθρο 33 προβλέπεται η υποχρέωση συγκεκριμένων προσώπων προς εχεμύθεια για την προστασία επιχειρηματικών απορρήτων και πληροφοριών εμπιστευτικής φύσης, η παράβαση της οποίας, σύμφωνα με το άρθρο 38, συνιστά ποινικό αδίκημα.

Ως εκ τούτου, για σκοπούς έκδοσης της παρούσας, έχω αντλήσει καθοδήγηση από την ημεδαπή νομολογία όσο και, κυρίως, από τις αποφάσεις των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί του θέματος, καθώς και από κείμενα του Ενωσιακού Δικαίου με δεσμευτική ισχύ, ως ο Κανονισμός 1/2003, ή και χωρίς μια τέτοια δεσμευτικότητα, από τα οποία πάντως, ελλείψει ενός ημεδαπού νομοθετικού πλαισίου, μπορεί να αντληθεί χρήσιμη καθοδήγηση, ως η Ανακοίνωση της Επιτροπής 2005/C325/07 περί των κανόνων πρόσβασης στον φάκελο υπόθεσης της Επιτροπής δυνάμει των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης ΕΚ., των άρθρων 53, 54 και 57 της Συμφωνίας ΕΟΧ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου («η Ανακοίνωση»). Εκτενής αναφορά στα προαναφερθέντα γίνεται κατωτέρω, κατά την εξέταση των περιεχόμενων στο αιτητικό Α της αιτήσεως αιτημάτων.

Εν πρώτοις, επισημαίνεται ότι είναι δεδομένη η δυνατότητα και/ή εξουσία που παρέχεται στο Δικαστήριο για την έκδοση διατάγματος επιθεώρησης ή/και αποκάλυψης εγγράφων δυνάμει των Κανονισμών 10(2) και 19 του Διαδικαστικού Κανονισμού του 1962, ο οποίος εφαρμόζεται στην παρούσα δυνάμει του Κανονισμού 2 των περί της Λειτουργίας του Διοικητικού Δικαστηρίου Διαδικαστικών Κανονισμών του 2015. Την δυνατότητα αυτή εξάλλου έχει κατ' επανάληψη αναγνωρίσει και η ημεδαπή νομολογία (βλ. ενδεικτικά **Μαρία Βρυωνίδου ν. Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, Υποθ. Αρ. 1547/2005, ημερ. 14.12.2007**, όπου γίνεται εκτενής αναφορά και σε άλλες υποθέσεις).

Αποτελεί βασική αρχή της ημεδαπής νομολογίας ότι η αποκάλυψη και επιθεώρηση εγγράφων επιτρέπεται όταν τα έγγραφα αυτά είναι σχετικά και θα υποβοηθήσουν στην εξέταση της υπόθεσης. Η κρίση αναφορικά με τη σχετικότητα των εγγράφων είναι ζήτημα πραγματικό. Έγγραφα δυνατόν να είναι αμέσως ή εμμέσως σχετικά όταν βοηθούν το διάδικο που ζητά την αποκάλυψη, στην προώθηση της υπόθεσής του ή δημιουργούν ζημιά στην υπόθεση του αντιδίκου του. Το πρωταρχικό δε κριτήριο είναι η καλύτερη εξυπηρέτηση του συμφέροντος της δικαιοσύνης (βλ. **The National Bank of Greece, S.A ν. Paraskevas Mitsides, Debtor and Another (1962) C.L.R. 40** και **KEAN SOFT DRINKS κ.ά ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, Συνεκδ. Υποθ. Αρ. 1247/05 κ.α, ημερ. 25.9.2007**). Περαιτέρω, στην **FBME BANK LTD ν. Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου κ.α., Υποθ. Αρ. 1024/2014, ημερ. 18.12.2015**, λέχθηκαν τα εξής, άμεσα σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα (η έμφαση προστέθηκε):

«Όμως, ενώ σαν γενική αρχή έγγραφα και στοιχεία τα οποία ακολούθησαν της προσβαλλόμενης απόφασης δεν είναι σχετικά, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι αποκλείεται γενικά και για οποιοδήποτε σκοπό η εξέταση νέων στοιχείων που προέκυψαν μετά την διοικητική πράξη. Όταν ένα γεγονός ή ένα στοιχείο είναι άρρηκτα συνυφασμένο με το πραγματικό καθεστώς κάτω από το οποίο

λήφθηκε η απόφαση, τότε μπορεί να προσαχθεί στο Δικαστήριο, με κριτήριο πάντοτε τη σχετικότητά του. Για να καταδειχθεί η σχετικότητα απαιτείται συγκεκριμενοποίηση του εγγράφου ή στοιχείου που ζητείται, καθώς και αναφορά στη συνάφεια του με κάποιον από τους λόγους ακυρότητας που εισηγείται η αιτήτρια.

Για να ασκήσει το Δικαστήριο τη διακριτική του ευχέρεια υπέρ της έγκρισης της αίτησης θα πρέπει να κρίνει ότι τα έγγραφα τα οποία ζητείται η αποκάλυψη ή η μαρτυρία που γίνεται προσπάθεια να προσαχθεί είναι σχετικά με την υπόθεση και θα υποβοηθήσουν στην εξέταση της προσφυγής. Η απουσία προσδιορισμού οποιουδήποτε τέτοιου εγγράφου ή γεγονότος, δε δίδει στο Δικαστήριο το αναγκαίο πραγματικό υπόβαθρο για να αξιολογήσει τη σχετικότητα της μαρτυρίας και να ασκήσει την διακριτική του εξουσία.».

Των πιο πάνω λεχθέντων, προχωρώ στην εξέταση του αιτητικού Α της αίτησης, τονίζοντας εξ' αρχής ότι έχω μελετήσει με ιδιαίτερη προσοχή τις θέσεις και τους ισχυρισμούς που προβάλλονται, τόσο εκ μέρους του αιτητή, όσο και εκ μέρους της καθ' ης η αίτηση ως προς τη βασιμότητα του υπό κρίση αιτήματος, υπό το φως των πάγιων και διαχρονικών νομολογιακών αρχών αναφορικά με την εξέταση αίτησης για επιθεώρηση εγγράφων, έχοντας βεβαίως κατά νου και τα όσα ειδικότερα διέπουν το ζήτημα του δικαιώματος πρόσβασης σε έγγραφα και στοιχεία που είναι σχετικά με διαδικασία που απέληξε σε έκδοση απόφασης της Επιτροπής, η εγκυρότητα και νομιμότητα της οποίας αποτελεί το αντικείμενο δικαστικής κρίσης.

Θα πρέπει να επισημανθεί εξ αρχής ότι αντικείμενο της παρούσας, ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου, διαδικασίας, είναι το αίτημα για πρόσβαση σε συγκεκριμένα έγγραφα των οικείων διοικητικών φακέλων για σκοπούς ετοιμασίας της αγόρευσης της αιτήτριας στο πλαίσιο εκκρεμούσας δικαστικής διαδικασίας, και όχι η ορθότητα της

ενώπιον της Επιτροπής διαδικασίας, η οποία απέληξε στην έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης. Αυτό θα εξεταστεί κατά τον έλεγχο της ουσίας της υπόθεσης.

Επί του αντικειμένου της παρούσας αίτησης και δη επί του περιεχόμενου στο αιτητικό Α της αίτησης αιτήματος θα αποφασίσει το παρόν Δικαστήριο, σταθμίζοντας, αφενός, την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών και των επιχειρηματικών απορρήτων και, αφετέρου, την αποτελεσματική δικαστική προστασία και τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων.

Στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου v. PRIMETEL PLC, A.E. 141/2015, ημερ. 9.10.2017** (απόφαση πλειοψηφίας), με αναφορά στην απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.) στην Υπόθεση **C-450/06, Varec SA κατά Etat belge, 14.2.2008** λέχθηκαν τα εξής (η υπογράμμιση προστέθηκε):

«Η νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων με σαφήνεια θέτει τις προϋποθέσεις και παραμέτρους για το χαρακτηρισμό εγγράφων και/ή πληροφοριών ως εμπιστευτικών: το βάσιμο δέοντως αιτιολογημένου αιτήματος για εμπιστευτικό χειρισμό προϋποθέτει τον εμπιστευτικό ή μη χαρακτήρα κάποιου εγγράφου για το οποίο έχει διατυπωθεί προηγουμένως σχετικό αίτημα και αφού προηγουμένως σταθμιστούν τα εκατέρωθεν συμφέροντα, εδώ της Primetel. Η Primetel ως παρεμβαίνουσα έχει δικαίωμα να της ανακοινωθούν όλα τα έγγραφα της διαδικασίας που έχουν επιδοθεί στους διαδίκους. Το δικαίωμα αυτό δεν είναι όμως απεριόριστο αλλά απαιτεί στάθμιση, αξιολόγηση των εκατέρωθεν συμφερόντων των διάδικων μερών, όπως και του συνόλου των πληροφοριών. Το αυτό κατ' αναλογία αφορά και στην αρχή της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών και των

επιχειρηματικών απορρήτων, η οποία πρέπει να εφαρμόζεται έτσι ώστε να εναρμονίζεται με τις επιταγές της αποτελεσματικής συνταγματικής προστασίας και με σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων, τόσο στην περίπτωση προσφυγής ενώπιον της αρμόδιας Αρχής (ΕΠΑ) όσο και προσφυγής δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος, ώστε να διασφαλίζεται ότι η διαδικασία δεν θίγει το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη. Προκειμένου το Δικαστήριο να είναι σε θέση να αποφανθεί θα πρέπει να έχει στη διάθεση του όλα τα σχετικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένων των εμπιστευτικών πληροφοριών και επιχειρηματικών απορρήτων.

Η υπόθεση **C-450/06, Varec SA κατά Etat belge, 14.2.2008**, θεωρούμε, σε αντίθεση με το πρωτόδικο Δικαστήριο, ότι διατυπώνει με σαφήνεια τις αρχές και τις παραμέτρους, τις οποίες το Δικαστήριο θα πρέπει να λάβει υπόψη του πριν καταλήξει στην απόφασή του και παρέχει σταθερή καθοδήγηση:

«40. Στην περίπτωση αυτή, η άσκηση απλώς προσφυγής θα παρείχε πρόσβαση σε πληροφορίες οι οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για τη νόθευση του ανταγωνισμού ή προς βλάβη των θεμιτών συμφερόντων επιχειρηματιών που συμμετείχαν στην οικεία διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως. Η δυνατότητα αυτή θα μπορούσε, μάλιστα, να ωθήσει επιχειρηματίες στην άσκηση προσφυγών με μοναδικό σκοπό να αποκτήσουν πρόσβαση στα επιχειρηματικά απόρρητα των ανταγωνιστών τους.

[.]

47. Η αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως συνεπάγεται, κατά γενικό κανόνα, το δικαίωμα των διαδίκων να λαμβάνουν γνώση των αποδεικτικών στοιχείων και των παρατηρήσεων που υποβάλλονται στο δικαστήριο και να εκφέρουν συναφώς τη γνώμη τους. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να είναι αναγκαίο να απαγορευθεί η πρόσβαση των διαδίκων σε ορισμένα στοιχεία προκειμένου να προστατευθούν τα θεμελιώδη δικαιώματα τρίτου ή να διαφυλαχθεί σημαντικό δημόσιο συμφέρον (βλ. **ΕΔΔΑ, αποφάσεις Rowe και Davis κατά Ηνωμένου Βασιλείου της 16ης Φεβρουαρίου 2000, Recueil des arrêts et décisions 2000-II, § 61**, και **V. κατά Φινλανδίας της 24ης Απριλίου 2007**, δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στο *Recueil des arrêts et décisions*, § 75).

48. Μεταξύ των θεμελιωδών δικαιωμάτων που μπορούν να προστατευθούν κατ' αυτόν τον τρόπο περιλαμβάνεται το δικαίωμα για σεβασμό της ιδιωτικής ζωής, το οποίο κατοχυρώνεται από το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ και το οποίο απορρέει από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και επιβεβαιώνεται από το άρθρο 7 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που διακηρύχθηκε στη Νίκαια στις 7 Δεκεμβρίου 2000 (ΕΕ C 364, σ. 1) (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 1992, **C-62/90, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλογή 1992, σ. I-2575, σκέψη 23**, και της 5ης Οκτωβρίου 1994, **C-404/92 P, X κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4737, σκέψη 17**).

Συναφώς, από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου προκύπτει ότι η έννοια της ιδιωτικής ζωής δεν πρέπει να ερμηνεύεται ως αποκλείουσα τις επαγγελματικές ή εμπορικές δραστηριότητες των φυσικών και των νομικών προσώπων (βλ. ΕΔΔΑ, αποφάσεις **Niemietz κατά Γερμανίας της 16ης Δεκεμβρίου 1992, σειρά A αριθ. 251-B, § 29, Société Colas Est κ.λπ. κατά Γαλλίας της 16ης Απριλίου 2002, Recueil des arrêts et décisions 2002-III, § 41, καθώς και Peck κατά Ηνωμένου Βασιλείου της 28ης Ιανουαρίου 2003, Recueil des arrêts et décisions 2003-I, § 57), δραστηριότητες οι οποίες είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν τη συμμετοχή σε διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως.**

49. Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει την αρχή της προστασίας των επιχειρηματικών απορρήτων ως γενική αρχή (βλ. αποφάσεις της 24ης Ιουνίου 1986, 53/85, **AKZO Chemie και AKZO Chemie UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1965, σκέψη 28, καθώς και της 19ης Μαΐου 1994, C-36/92 P, SEP κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-1911, σκέψη 37).**

[.]

52. Η αρχή της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών και των επιχειρηματικών απορρήτων πρέπει να εφαρμόζεται έτσι ώστε η προστασία αυτή να συμφιλώνεται με τις επιταγές της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και με τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 13ης Ιουλίου 2006, **C-438/04, Mobistar, Συλλογή 2006, σ. I-6675, σκέψη 40)** και, στην περίπτωση ένδικης προσφυγής ή προσφυγής ενώπιον αρχής η οποία θεωρείται δικαιοδοτικό όργανο κατά την έννοια του άρθρου 234 ΕΚ, έτσι ώστε να διασφαλίζεται ότι η όλη διαδικασία δεν θίγει το δικαίωμα για δίκαιη δίκη.

[.]

55. Κατά συνέπεια, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/665, σε συνδυασμό με το άρθρο 15, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36, έχει την έννοια ότι η αρμόδια για τις προσφυγές του εν λόγω άρθρου αρχή οφείλει να εγγυάται τον εμπιστευτικό χαρακτήρα και το δικαίωμα για σεβασμό των επιχειρηματικών απορρήτων όσον αφορά τα στοιχεία που περιέχονται στους φακέλους τους οποίους της διαβιβάζουν οι διάδικοι και, ιδίως, η αναθέτουσα αρχή, χωρίς η ίδια να εμποδίζεται να λαμβάνει γνώση αυτών των πληροφοριών και να τις συνεκτιμά. Εναπόκειται στην εν λόγω αρχή να αποφασίσει κατά πόσον και με ποιο τρόπο πρέπει να διασφαλιστεί ο εμπιστευτικός χαρακτήρας και το απόρρητο των στοιχείων αυτών, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων και, σε περίπτωση ένδικης προσφυγής ή προσφυγής ενώπιον αρχής η οποία θεωρείται δικαιοδοτικό όργανο κατά την έννοια του άρθρου 234 ΕΚ, έτσι ώστε η όλη διαδικασία να μη θίγει το δικαίωμα για δίκαιη δίκη.

Το άρθρο 1, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 92/50/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών, σε συνδυασμό με το άρθρο 15, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/36/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί συντονισμού των διαδικασιών για τη σύναψη συμβάσεων δημοσίων προμηθειών, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 1997, έχει την έννοια ότι η αρμόδια για τις προσφυγές του εν λόγω άρθρου αρχή οφείλει να εγγυάται τον εμπιστευτικό χαρακτήρα και το δικαίωμα για σεβασμό των επιχειρηματικών απορρήτων όσον αφορά τα στοιχεία που περιέχονται στους φακέλους τους οποίους της διαβιβάζουν οι διάδικοι και, ιδίως, η αναθέτουσα αρχή, χωρίς η ίδια να εμποδίζεται να λαμβάνει γνώση αυτών των πληροφοριών και να τις συνεκτιμά. Εναπόκειται στην εν λόγω αρχή να αποφασίσει κατά πόσον και με ποιο τρόπο πρέπει να διασφαλιστεί ο εμπιστευτικός χαρακτήρας και το απόρρητο των στοιχείων αυτών, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων και, σε περίπτωση ένδικης προσφυγής ή προσφυγής ενώπιον αρχής η οποία θεωρείται δικαιοδοτικό όργανο κατά την έννοια του άρθρου 234 ΕΚ, έτσι ώστε η όλη διαδικασία να μη θίγει το δικαίωμα για δίκαιη δίκη.»

Εν κατακλείδι, το Δικαστήριο καθοδηγούμενο αποκλειστικά και απολύτως από την προεξάρχουσα, όπως την χαρακτήρισε, αρχή της διασφάλισης της δίκης για όλους τους παράγοντες της και την απουσία συναφών διαδικαστικών Κανονισμών, απέτυχε στην πράξη να σταθμίσει την άλλη προεξάρχουσα αρχή: της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών και των επιχειρηματικών απορρήτων ώστε αυτή να «συμφιλιωθεί» με τις επιταγές της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και με τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων και σε αντίθεση με το πνεύμα και το σκοπό του Νόμου αλλά και τη συναφή και σταθερή νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων και συναφών Οδηγιών.»

Πράγματι, είναι πάγια η νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων αναφορικά με την ανάγκη συμφιλίωσης της αρχής της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών και των επιχειρηματικών απορρήτων με τις επιταγές της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας και τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων. Στην **Knauf**

Gίρς κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, υπόθεση C-407/08, Συλλογή της Νομολογίας 2010 I-06375, το Δ.Ε.Ε. ανέφερε, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

«Το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο, απόρροια της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας, συνεπάγεται ότι η Επιτροπή υποχρεούται να παρέχει στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση τη δυνατότητα εξετάσεως όλων των εγγράφων που περιλαμβάνονται στον φάκελο έρευνας και τα οποία ενδέχεται να είναι κρίσιμα για την άμυνά της. Στα έγγραφα αυτά συγκαταλέγονται τόσο τα ενοχοποιητικά όσο και τα απαλλακτικά στοιχεία, με εξαίρεση τα επιχειρηματικά απόρρητα άλλων επιχειρήσεων, τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής και άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες (προπαρατεθείσα απόφαση **Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 68** και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).».

Η ίδια προσέγγιση είχε ακολουθηθεί προηγουμένως από το Δ.Ε.Ε. στην **Mobistar SA κατά Institut belge des services postaux et des télécommunications (IBPT), υπόθεση C-438/04, Συλλογή της Νομολογίας 2006 I-06675**, ενώ και το Γενικό Δικαστήριο, στην **Υπόθεση T-191/06, FMC Foret, SA κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Συλλογή της Νομολογίας 2011 II-02959**, επεσήμανε τα εξής σχετικά με το υπό συζήτηση θέμα:

«261 Κατά το άρθρο 27, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, τα δικαιώματα άμυνας των εμπλεκόμενων μερών πρέπει να διασφαλίζονται πλήρως κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας. Τα μέρη αυτά έχουν το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο της Επιτροπής, με την επιφύλαξη του εννόμου συμφέροντος των επιχειρήσεων για τη μη κοινολόγηση των επιχειρηματικών τους απορρήτων.

262 Κατά πάγια νομολογία, το δικαίωμα προσβάσεως στον φάκελο, που αποτελεί απόρροια των δικαιωμάτων άμυνας, συνεπάγεται ότι η Επιτροπή πρέπει να παρέχει στη οικεία επιχείρηση τη δυνατότητα να προβαίνει σε εξέταση του συνόλου

των εγγράφων που περιλαμβάνονται στον φάκελο της υποθέσεως και ενδέχεται να είναι κρίσιμα για την άμυνά της (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Οκτωβρίου 2003, **C-199/99 P, Corus UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-11177, σκέψη 125**, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 29ης Ιουνίου 1995, **T-30/91, Solvay κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-1775, σκέψη 81**).

263 Στα έγγραφα αυτά συγκαταλέγονται τόσο τα ενοχοποιητικά όσο και τα απαλλακτικά στοιχεία, πλην των επιχειρηματικών απορρήτων άλλων επιχειρήσεων, των εσωτερικών εγγράφων της Επιτροπής και άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών (απόφαση **Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 109 ανωτέρω, σκέψη 68**).».

Εξάλλου, το Δ.Ε.Ε. έχει αναγνωρίσει την αρχή της προστασίας των επιχειρηματικών απορρήτων ως γενική αρχή (βλ. αποφάσεις της 24ης Ιουνίου 1986, **53/85, AKZO Chemie και AKZO Chemie UK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 1965, σκέψη 28**, καθώς και της 19ης Μαΐου 1994, **C 36/92 P, SEP κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I 1911, σκέψη 37**), το δε πεδίο της εν λόγω αρχής δεν περιορίζεται μόνο στο καθ' εαυτό επιχειρηματικό απόρρητο, ήτοι στις ευαίσθητες εμπορικές πληροφορίες, αλλά περιλαμβάνει και άλλες πληροφορίες εμπιστευτικού χαρακτήρα, στις οποίες εμπίπτουν και πληροφορίες που παρέχουν φυσικά πρόσωπα, εφόσον οι πληροφορίες αυτές είναι, ως εκ της φύσεώς τους, εμπιστευτικές (βλ. **Adams κατά Επιτροπής, Υπόθεση C-145/83, ημερ. 7.11.1985**, καθώς και τις προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα στην **AKZO Chemie και AKZO Chemie UK κατά Επιτροπής, ανωτέρω**).

Από την άλλη βέβαια, όπως λέχθηκε στο πλαίσιο της **Varec SA, ανωτέρω**, «όταν η αρμόδια για την προσφυγή αρχή λαμβάνει υπόψη ορισμένες πληροφορίες για την

έκδοση της αποφάσεώς της, πρέπει, καταρχήν, όλοι οι μετέχοντες στη διαδικασία να μπορούν επίσης να λάβουν γνώση των πληροφοριών αυτών, τουλάχιστον ως προς το βασικό τους περιεχόμενο, κατά το μέρος που οι πληροφορίες αυτές επηρεάζουν την απόφαση, ούτως ώστε να διασφαλίζεται το δικαίωμά τους σε δίκαιη δίκη» (βλ. τις προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέα Sharpston και δη σκέψη 37). Ωστόσο, λέχθηκε επίσης ότι «το δικαίωμα του προσώπου σε δίκαιη δίκη ουδόλως θίγεται αν του απαγορευθεί η πρόσβαση σε αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη εις βάρος του και δεν θα μπορούσαν να είχαν ληφθεί υπόψη προς όφελός του. Συνεπώς, θα ήταν νόμιμη η άρνηση διαβίβασης σε αυτόν τέτοιων στοιχείων για λόγους προστασίας, για παράδειγμα, επιχειρηματικών απορρήτων, κατόπιν υποβολής εύλογης και δεόντως αιτιολογημένης αιτήσεως για τη μεταχείριση των στοιχείων αυτών ως εμπιστευτικών» (βλ. σκέψη 38) καθώς και ότι «μέτρα αυτής της μορφής, τα οποία περιορίζουν τα δικαιώματα άμυνας, επιτρέπονται μόνον εφόσον είναι απολύτως αναγκαία, οι δε δυσκολίες άμυνας λόγω περιορισμού των σχετικών δικαιωμάτων πρέπει να αντισταθμίζονται επαρκώς από την ακολουθούμενη ενώπιον των δικαστικών αρχών διαδικασία» (βλ. σκέψη 40).

Ως προς την έννοια του επιχειρηματικού απορρήτου, κατά τη νομολογία των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτή συνίσταται σε πληροφοριακά στοιχεία, των οποίων, όχι μόνο η κοινολόγηση, αλλά και η απλή διαβίβαση σε υποκείμενο δικαίου άλλο από εκείνο που παρέσχε το στοιχείο, μπορεί να προκαλέσει σοβαρή βλάβη στα συμφέροντα του εν λόγω υποκειμένου (βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην **Υπόθεση T-198/03 Bank Austria Creditanstalt AG κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, ημερ. 30.5.2006, Συλλογή της Νομολογίας 2006 II-01429, σκέψη 30 και στην **Υπόθεση T-353/94, Postbank NV**

κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ημερ. 18.9.1996, Συλλογή της Νομολογίας 1996 II-00921, σκέψη 87).

Επισημαίνεται εξάλλου ότι, σύμφωνα πάντα με τη νομολογία των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο εμπιστευτικός χαρακτήρας πληροφορίας μπορεί να προκύπτει τόσο από το εγγενώς ευαίσθητο περιεχόμενό της, ως συμβαίνει στην περίπτωση των εμπορικών πληροφοριών, όσο και από το συνδυασμό του περιεχομένου και των περιστάσεων υπό τις οποίες λαμβάνει χώρα η κοινοποίηση των πληροφοριών στο δημόσιο όργανο (βλ. **Υπόθεση T-353/94, Postbank, ανωτέρω, Υπόθεση C-145/83, Adams, ανωτέρω και Υπόθεση T-62/98 Volkswagen AG κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ημερ. 6.7.2000, Συλλογή της Νομολογίας 2000 II-02707, σκέψη 279).**

Περαιτέρω, υπήρξαν περιπτώσεις όπου το Δικαστήριο έκρινε ότι τρίτες επιχειρήσεις, που προσκομίζουν στην αρμόδια εθνική αρχή έγγραφα που θεωρούν ότι η προσκόμισή τους μπορεί να προκαλέσει αντίποινα σε βάρος τους, δικαιούνται να αναμένουν ότι θα ληφθεί υπόψη του αίτημά τους περί τήρησης του απορρήτου (βλ. ενδεικτικά **Υπόθεση T-221/95 Endemol Entertainment Holding BV κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ημερ. 28.4.1999, Συλλογή της Νομολογίας 1999 II-01299, σκέψη 66 και T-5/02 Tetra Laval BV κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, ημερ. 25.10.2002, σκέψη 98).** Στην τελευταία αυτή υπόθεση, το Δικαστήριο επεσήμανε επίσης και τη δυνατότητα της ίδιας της αρμόδιας εθνικής αρχής (εν προκειμένω της Επιτροπής) «να εκτιμά αυτεπαγγέλτως αν υπάρχει κίνδυνος να δημοσιοποιηθούν τα επαγγελματικά απόρρητα ορισμένων τρίτων που εμπλέκονται στη διαδικασία, ή άλλων εμπιστευτικών πληροφοριών, σε περίπτωση που επιτραπεί

πλήρης πρόσβαση στις απαντήσεις άλλων τρίτων οι οποίοι δεν ζήτησαν την τήρηση του απορρήτου» και να αποφασίζει την μη κοινοποίηση τέτοιων πληροφοριών, ακόμα και αν οι συντάκτες και/ή οι αποστολείς τέτοιων πληροφοριών δεν ζήτησαν την τήρηση απορρήτου (βλ. ειδικότερα σκέψη 101).

Σχετικές με το υπό συζήτηση θέμα, αλλά και καθοδηγητικές για την επίλυση των επιδίκων θεμάτων, είναι και οι διατάξεις του Κανονισμού 1/2003. Σύμφωνα με το άρθρο 27(2) αυτού-

«Κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας διασφαλίζονται πλήρως τα δικαιώματα υπεράσπισης των εμπλεκόμενων μερών, τα οποία έχουν το δικαίωμα να αποκτούν γνώση του φακέλου της Επιτροπής, με την επιφύλαξη του έννομου συμφέροντος των επιχειρήσεων για την προστασία του επιχειρηματικού απόρρητου. Το δικαίωμα πρόσβασης στο φάκελο δεν καλύπτει τις εμπιστευτικές πληροφορίες και τα έγγραφα εσωτερικής χρήσης της Επιτροπής ή των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών. Από το δικαίωμα πρόσβασης εξαιρούνται ιδίως η αλληλογραφία μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών ή μεταξύ των τελευταίων, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων που συντάσσονται κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 14. Καμία διάταξη της παρούσας παραγράφου δεν εμποδίζει την Επιτροπή να δημοσιοποιεί και να χρησιμοποιεί τις πληροφορίες που απαιτούνται για να αποδειχθεί μια παράβαση.»

Περαιτέρω, και σε συμβατότητα με τα πιο πάνω, καθοδήγηση μπορεί να αντληθεί και από την Ανακοίνωση της Επιτροπής, όπου ρυθμίζεται η πρόσβαση στο φάκελο της υπόθεσης και ειδικότερα το ζήτημα της εμβέλειας της πρόσβασης, ποιος έχει δικαίωμα πρόσβασης στο φάκελο, όπου γίνεται αναφορά και σε οντότητες, οι οποίες, χωρίς να έχουν νομική προσωπικότητα και χωρίς να είναι επιχειρήσεις, εμπλέκονται σε

διαδικασίες ανταγωνισμού της Επιτροπής, καθώς και για ποια έγγραφα παρέχεται πρόσβαση. Όπως ρητά αναφέρεται στην παράγραφο 10 της Ανακοίνωσης, παρέχεται πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα που συγκροτούν τον φάκελο της Επιτροπής, με εξαίρεση τα μη προσπελάσιμα έγγραφα, ήτοι τα εσωτερικά έγγραφα, τα επαγγελματικά μυστικά των επιχειρήσεων και κάθε άλλο εμπιστευτικό στοιχείο. Εσωτερικά έγγραφα, σύμφωνα με την Ανακοίνωση, αποτελούν, μεταξύ άλλων, τα σχέδια, οι γνώμες, τα υπομνήματα και τα σημειώματα από τις υπηρεσίες της Επιτροπής ή από άλλες εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές. Όπως περαιτέρω αναφέρεται στην παράγραφο 12 της Ανακοίνωσης, τα εσωτερικά έγγραφα δεν μπορούν να είναι ούτε ενοχοποιητικά ούτε απαλλακτικά και δεν συνιστούν μέρος των αποδεικτικών στοιχείων, στα οποία η Επιτροπή μπορεί να βασίσει την εκ μέρους της αξιολόγηση μιας υπόθεσης. Έτσι, σύμφωνα πάντα με την Ανακοίνωση, δεν παρέχεται στα μέρη πρόσβαση στα εσωτερικά έγγραφα που περιέχονται στον φάκελο της Επιτροπής, λόγω δε της μη αποδεικτικής αξίας τους, η μη πρόσβαση στα εσωτερικά έγγραφα δεν παραβιάζει την ορθή ενάσκηση των δικαιωμάτων άμυνας των μερών. Περαιτέρω, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 15 της Ανακοίνωσης, μια «ιδιάζουσα περίπτωση εσωτερικών εγγράφων» αποτελεί η αλληλογραφία της Επιτροπής με άλλες δημόσιες αρχές και τα εσωτερικά έγγραφα που αυτή λαμβάνει από τέτοιες αρχές (είτε κρατών μελών είτε τρίτων χωρών). Ως παραδείγματα τέτοιων μη προσπελάσιμων εγγράφων, αναφέρονται η αλληλογραφία μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών ή μεταξύ των αρχών αυτών, καθώς και η αλληλογραφία μεταξύ της Επιτροπής και άλλων δημόσιων αρχών των κρατών μελών.

Επιπρόσθετα, μη προσπελάσιμες πληροφορίες αποτελούν οι εμπιστευτικές πληροφορίες. Σύμφωνα με την παράγραφο 17 της Ανακοίνωσης, ο φάκελος της Επιτροπής είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και έγγραφα με δύο κατηγορίες

πληροφοριών και, συγκεκριμένα, επαγγελματικά μυστικά και λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες, στις οποίες η πρόσβαση είναι δυνατόν να περιορισθεί εν μέρει ή εν όλω. Η πρόσβαση παρέχεται, όπου τούτο είναι δυνατόν, σε μη εμπιστευτική εκδοχή των πρωτότυπων πληροφοριών. Οσάκις η εμπιστευτικότητα μπορεί να εξασφαλισθεί μόνο με συνοπτική παρουσίαση των σχετικών πληροφοριών, παρέχεται πρόσβαση σε σύνοψή τους. Όλα τα λοιπά έγγραφα είναι προσπελάσιμα στην πρωτότυπη μορφή τους. Στις παραγράφους 18 και 19 της Ανακοίνωσης καθορίζεται το περιεχόμενο της έννοιας «*Επαγγελματικά μυστικά*» καθώς και της έννοιας «*Λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες*». Κρίνω σκόπιμο να παραθέσω αυτούσιο το σχετικό κείμενο, εφόσον θεωρώ ότι παρέχει χρήσιμη καθοδήγηση αναφορικά με την εξέταση των επιδίκων ζητημάτων της παρούσας, ιδιαίτερα ως προς το περιεχόμενο των εγγράφων, των οποίων ζητείται η αποκάλυψη και επιθεώρηση:

«3.2.1 Επαγγελματικά μυστικά

18. Ενόσω η αποκάλυψη πληροφοριών σχετικά με τις επαγγελματικές δραστηριότητες μιας επιχείρησης θα μπορούσε να οδηγήσει σε σοβαρή βλάβη της επιχείρησης αυτής, οι πληροφορίες αυτές αποτελούν επαγγελματικά μυστικά. Στις πληροφορίες που είναι δυνατόν να χαρακτηρισθούν ως επαγγελματικά μυστικά περιλαμβάνονται: τεχνικές και/ή οικονομικές πληροφορίες σχετικά με την τεχνογνωσία μιας επιχείρησης, οι μέθοδοι κοστολόγησης, τα μυστικά και οι μέθοδοι παραγωγής, οι πηγές εφοδιασμού, οι παραγόμενες και πωλούμενες ποσότητες, τα μερίδια αγοράς, οι πίνακες πελατών και διανομέων, τα σχέδια διαχείρισης της αγοράς, η διάρθρωση του κόστους και των τιμών και η στρατηγική πωλήσεων.

3.2.2 Λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες

19. Η κατηγορία «λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες» περιλαμβάνει πληροφορίες πέραν των επαγγελματικών μυστικών οι οποίες είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως εμπιστευτικές ενόσω η αποκάλυψή τους θα μπορούσε να βλάψει ουσιωδώς ένα πρόσωπο ή επιχείρηση. Ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις κάθε υπόθεσης, τούτο μπορεί να ισχύει για πληροφορίες που παρέχονται από τρίτα μέρη για επιχειρήσεις οι οποίες είναι σε θέση να ασκήσουν πολύ μεγάλη οικονομική ή εμπορική πίεση στους ανταγωνιστές τους ή στους εμπορικούς εταίρους, πελάτες ή προμηθευτές τους. Το Πρωτοδικείο και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχουν αναγνωρίσει ότι είναι σύννομη η απόρριψη της αποκάλυψης σε τέτοιες επιχειρήσεις ορισμένων επιστολών που λαμβάνονται από πελάτες τους, δεδομένου ότι η αποκάλυψη αυτή θα μπορούσε εύκολα να εκθέσει τους αποστολείς των επιστολών στον κίνδυνο αντιποίνων. Ως εκ τούτου, η έννοια των λοιπών εμπιστευτικών πληροφοριών είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και πληροφορίες που θα επέτρεπαν στα μέρη να αναγνωρίσουν τους καταγγέλλοντες ή άλλους τρίτους που προβάλλουν εύλογη επιθυμία να παραμείνουν ανώνυμοι.».

Πέραν του πιο πάνω, ειδικότερου, πλαισίου και των κατευθυντήριων, υπό το φως των οποίων βεβαίως και θα εξεταστεί η παρούσα αίτηση, σχετικές είναι και οι γενικότερες αρχές της ημεδαπής νομολογίας που διέπουν το ζήτημα της αποκάλυψης και επιθεώρησης εγγράφων. Σύμφωνα λοιπών με τις εν λόγω αρχές, οι οποίες έχουν ήδη εκτεθεί ανωτέρω, επιτρέπεται η αποκάλυψη και επιθεώρηση εγγράφων όταν τα έγγραφα αυτά είναι σχετικά (βλ. **The National Bank of Greece, S.A v. Paraskevas Mitsides, Deptor and Another (1962) C.L.R. 40** και **KEAN SOFT DRINKS κ.ά v. Κυπριακής Δημοκρατίας, Συνεκδ. Υποθ. Αρ. 1247/05 κ.α, ημερ. 25.9.2007**). Περαιτέρω, την σχετικότητα των εγγράφων με την επίδικη διαδικασία και τη δυνατότητα της Επιτροπής να εξαιρεί από αυτήν έγγραφα και/ή στοιχεία που είναι άσχετα και/ή δεν έχουν καμία σχέση με τους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς και, συνακόλουθα, δεν είναι κρίσιμα για την έρευνα, έχει επισημάνει και το Δ.Ε.Ε. (βλ. **Συνεκδικασθείσες Υποθέσεις C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-**

219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, ημερ. 7.1.2004, Συλλογή της Νομολογίας 2004 I-00123, σκέψη 126).

Υπό το φως λοιπόν και των πιο πάνω κατευθυντήριων νομολογιακών αρχών, προχωρώ να εξετάσω το αιτητικό Α της παρούσας αίτησης. Τονίζω δε εκ νέου ότι, σε αυτό το στάδιο, δεν εξετάζεται ούτε η ουσία, ούτε και η βασιμότητα των λόγων ακύρωσης που προβάλλει ο αιτητής με την προσφυγή του. Αυτό είναι κάτι που θα γίνει κατά το στάδιο έκδοσης απόφασης επί της προσφυγής. Στο παρόν στάδιο εξετάζεται η βασιμότητα του αιτήματος που βρίσκεται ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου για πρόσβαση στους διοικητικούς φακέλους και επιθεώρηση των εγγράφων που αναφέρονται στο παράρτημα Α της αίτησης, με γνώμονα όχι μόνο τη σχετικότητα αυτών με τα επίδικα θέματα και, βεβαίως, την ορθή απονομή της δικαιοσύνης, αλλά και, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες κατευθυντήριες, τη συμφιλίωση της αρχής της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών και των επιχειρηματικών απορρήτων με την αποτελεσματική δικαστική προστασία και τον σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας των διαδίκων.

Το υπό εξέταση ένδικο μέσο, το οποίο επέλεξε η αιτήτρια προς προώθηση του αιτήματός της, ρυθμίζεται από τους κανονισμούς 10 και 19 του Διαδικαστικού Κανονισμού του 1962, ο οποίος εφαρμόζεται στην παρούσα δυνάμει του κανονισμού 2 των περί της Λειτουργίας του Διοικητικού Δικαστηρίου Διαδικαστικών Κανονισμών του 2015. Σύμφωνα λοιπόν με τις πρόνοιες των εν λόγω κανονισμών-

«10.-(1) Εκάστη υπόθεση θα ορίζεται κατ' αρχήν δι' ακρόασην προς έκδοσιν οδηγιών εκτός εις περιπτώσεις όπου εξεδόθη διάταγμα συμφώνως της παραγράφου (1) του κανονισμού 9.

(2) Κατά την διάρκειαν της τοιαύτης ακροάσεως το Δικαστήριο ή Δικαστής δύναται να εκδώση τοιαύτας οδηγίας αναφορικώς προς περαιτέρω εγγράφους προτάσεις, λεπτομερείας, αποκάλυψιν ή επιθεώρησιν εγγράφων, αποδεικτικά μέσα, συμπεριλαμβανομένων ενόρκων ομολογιών αποδεικνυουσών τα γεγονότα εφ' ων βασίζεται έκαστος διάδικος, επιθεώρησιν του επιδίκου μέρους, διαδικασίαν συμφώνως προς την παράγραφον 2 του Άρθρου 134, ημερομηνίαν δημοσίας ακροάσεως, καταχώρησιν και ανταλλαγήν μεταξύ των διαδίκων εγγράφου επιχειρηματολογίας εντός καθοριζομένων χρονικών ορίων ως και την διάρκειαν τυχόν μεταγενεστέρων αγορεύσεων, ή οιασδήποτε άλλας οδηγίας σχετικώς τυχόν μεταγενεστέρων αγορεύσεων, ή οιασδήποτε άλλας οδηγίας σχετικώς προς την διαδικασίαν της υποθέσεως ως ήθελε κρίνει αναγκαίον.

[.]

19. Καθ' οιονδήποτε στάδιον της διαδικασίας το Δικαστήριο ή Δικαστής δύναται να εκδώση τοιαύτας οδηγίας, αι οποίαι απαιτούνται προς το συμφέρον της δικαιοσύνης.»

Σύμφωνα με το **σημείο 2** της αίτησης, ζητείται η αποκάλυψη και/ή πρόσβαση στην «**Εμπιστευτική Μορφή Καταγγελίας**», η οποία, ως αναφέρθηκε και κατά την ακρόαση της αίτησης, περιέχεται στον τόμο 1 του οικείου διοικητικού φακέλου, που κατατέθηκε στο Δικαστήριο και σημειώθηκε ως Τεκμήριο 1Α. Πρόκειται για την καταγγελία της καταγγέλλουσας στην εμπιστευτική της μορφή. Όπως αναφέρεται και στην γραπτή αγόρευση της καθ' ης η αίτηση (βλ. παρ. 6.17), από την εν λόγω

καταγγελία, αντίγραφο της οποίας ετοιμάστηκε και σε μη εμπιστευτική μορφή, ώστε να δοθεί πρόσβαση στην αιτήτρια, αποκρύφτηκαν πληροφορίες «από μόλις δυο παραγράφους, δυο υποσημειώσεις που αφορούν σε αριθμητικά/οικονομικά στοιχεία και ένα παράρτημα που επεξηγείται ότι περιέχει εμπιστευτικές πληροφορίες αναφορικά με σύμβαση της με τρίτους».

Αντιπαραβάλλοντας το κείμενο της εν λόγω εμπιστευτικής μορφής καταγγελίας με αυτό της μη εμπιστευτικής (που περιέχεται στον τόμο 2 των οικείων διοικητικών φακέλων), στο οποίο δόθηκε πρόσβαση στην αιτήτρια, και δη εξετάζοντας τα σημεία της εμπιστευτικής μορφής της καταγγελίας που αποκρύφτηκαν από την αιτήτρια (πρόκειται για τις παραγράφους 11 και 37, τις υποσημειώσεις 7 και 17, καθώς και το παράρτημα Θ), παρατηρώ ότι έχουν αποκρυφτεί πληροφορίες αναφορικά με συμβάσεις της καταγγέλλουσας με άλλες εταιρείες (παραγρ. 11 και 37), χωρίς να γίνεται επ' αυτών οιαδήποτε αναφορά επί του περιεχομένου τους, ως και οικονομικής φύσεως πληροφορίες σχετικές με τις επαγγελματικές δραστηριότητες της καταγγέλλουσας και δη με τον υπολογισμό του σχετικού ενοικίου που θα καταβαλλόταν από την καταγγέλλουσα σύμφωνα με τον Πίνακα Γ που περιέχεται στην σελίδα 9 της υπό αναφορά καταγγελίας (υποσημείωση 7).

Επιπρόσθετα, δεν μπορώ παρά να παρατηρήσω ότι πρόκειται για περιορισμένης πράγματι έκτασης απόκρυψη, η οποία, σε κάθε περίπτωση, δεν φαίνεται να επηρεάζει δυσμενώς την άμυνα της αιτήτριας. Δεν παραγνωρίζω ότι ούτε στην υποσημείωση 17 αλλ' ούτε και στο παράρτημα Θ στο οποίο παραπέμπει η εν λόγω υποσημείωση, αποκαλύπτεται οποιοδήποτε επιχειρηματικό απόρρητο και/ή μυστικό, ούτε οποιαδήποτε εμπιστευτική πληροφορία, ούτε και η ταυτότητα και/ή πληροφορίες

τρίτων, στο δε παράρτημα Θ, στο οποίο παραπέμπει η εν λόγω υποσημείωση, δεν περιέχεται οποιαδήποτε σύμβαση αλλά μονοσέλιδο απόσπασμα αυτής, από το περιεχόμενο του οποίου όμως δεν προκύπτει οτιδήποτε που χρήζει προστασίας εντός των προαναφερθεισών παραμέτρων. Εξ' όσων αντιλαμβάνεται το Δικαστήριο τούτο, κρίθηκε σκόπιμη η απόκρυψη των συγκεκριμένων σημείων λόγω της διασύνδεσής τους με την προαναφερθείσα παράγραφο 37.

Εν πάση όμως περιπτώσει, επαναλαμβάνω ότι με τις συγκεκριμένες αποκρύψεις, και δεδομένου ότι το σύνολο του λοιπού περιεχομένου του εγγράφου έχει αποκαλυφθεί, ουδόλως φαίνεται να επηρεάζεται το δικαίωμα της αιτήτριας σε άμυνα και, συνακόλουθα, δεν εντοπίζω οποιοδήποτε αποχρώντα λόγο για τον οποίο θα έπρεπε να δοθεί πρόσβαση στην αιτήτρια για το συγκεκριμένο έγγραφο.

Περαιτέρω, στη βάση των αμέσως ανωτέρω προεκτεθέντων, δεν εντοπίζω οποιοδήποτε λόγο, για τον οποίο θα έπρεπε να δοθεί πρόσβαση στην περιεχόμενη στον τόμο 5 (Ερ. 215-219) των οικείων διοικητικών φακέλων **επιστολή των δικηγόρων της καταγγέλλουσας προς την Επιτροπή, ημερομηνίας 18.8.2014**. Πρόκειται για το έγγραφο του οποίου ζητείται η αποκάλυψη δια του **σημείου 8** της αίτησης. Βεβαίως, στην εν λόγω επιστολή καθ' εαυτή δεν περιέχεται οποιαδήποτε εμπιστευτική πληροφορία και/ή οποιοδήποτε στοιχείο εμπιστευτικής φύσης, αλλά γίνεται απλή αναφορά στις προαναφερθείσες παραγράφους (11 και 37), από τις οποίες αφαιρέθηκαν στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στο περιεχόμενο της εμπιστευτικής μορφής της καταγγελίας, ως ακριβώς έχει γίνει αναφορά για αυτά αμέσως πιο πάνω, στις υποσημειώσεις 7 και 17, καθώς και στο προαναφερθέν παράρτημα Θ, χωρίς όμως να εκτίθεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το περιεχόμενο των πιο πάνω και χωρίς να

αναφέρονται οποιαδήποτε εμπιστευτικά στοιχεία. Ούτε και διαφοροποιούνται οι διαπιστώσεις αυτές από το περιεχόμενο του πρακτικού της συνεδρίας της καθ' ης η αίτηση, ημερομηνίας 4.9.2014, στο οποίο παραπέμπει επί του θέματος η κα Καλλή, δια της αγορεύσεώς της, εφόσον ουδέν νέο στοιχείο περιέχεται σε αυτήν, σε σχέση πάντα με τα προεκτεθέντα.

Κατά συνέπεια, έχω την άποψη ότι, υπό το φως και των πιο πάνω κατευθυντήριων ορθώς δεν δόθηκε πρόσβαση στο πιο πάνω έγγραφο, ήτοι στην επιστολή ημερομηνίας 18.8.2014.

Προχωρώ στο **σημείο 3** της αίτησης, δια του οποίου ζητείται πρόσβαση στα έγγραφα που αποτελούν τα ερυθρά 21-19 του τόμου 2 του οικείου διοικητικού φακέλου και περιγράφεται στην αίτηση ως «*Αλληλογραφία με άλλες Δημόσιες Αρχές*».

Εξετάζοντας τα συγκεκριμένα έγγραφα, διαπιστώνω ότι πρόκειται για **αλληλογραφία της καθ' ης η αίτηση με το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ανταγωνισμού, European Competition Network (ECN)**, ημερομηνίας 17.1.2014, η οποία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003, εξαιρείται από το δικαίωμα πρόσβασης στο φάκελο: στο άρθρο 11 του εν λόγω Κανονισμού προβλέπεται ότι η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού θα πρέπει να αποτελούν από κοινού ένα δίκτυο δημόσιων αρχών που θα συνεργάζονται στενά με σκοπό την εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας του ανταγωνισμού. Στο δε άρθρο 27(2), ρητά αναφέρεται ότι «*Από το δικαίωμα πρόσβασης εξαιρούνται ιδίως η αλληλογραφία μεταξύ της Επιτροπής και των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών ή μεταξύ των τελευταίων,*

συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων που συντάσσονται κατ' εφαρμογή των άρθρων 11 και 14.». Επιπρόσθετα, σύμφωνα και με την παράγραφο 15 της Ανακοίνωσης, η υπό εξέταση αλληλογραφία συνιστά «*μια ιδιάζουσα περίπτωση εσωτερικών εγγράφων*», τα οποία δεν είναι προσπελάσιμα, εφόσον πρόκειται ουσιαστικά για αλληλογραφία μεταξύ της καθ' ης η αίτηση και των αρχών ανταγωνισμού των κρατών μελών, οι οποίες βεβαίως και συνιστούν το υπό αναφορά Ευρωπαϊκό Δίκτυο του Ανταγωνισμού (ECN). Ούτε και προκύπτει να επηρεάζεται καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα άμυνας της αιτήτριας από τη μη αποκάλυψη του εν λόγω εγγράφου.

Ως εκ των πιο πάνω, το αίτημα της αιτήτριας ως αυτό περιέχεται στο σημείο 3 της αίτησης, δεν μπορεί να επιτύχει και, συνακόλουθα, απορρίπτεται.

Περαιτέρω, για τους ίδιους λόγους, θα πρέπει να απορριφθεί και το, δια του **σημείου 21** της αίτησης, αίτημα της αιτήτριας περί πρόσβασης στα έγγραφα που αποτελούν τα ερυθρά 157-158 του Τόμου 14 του οικείου διοικητικού φακέλου και που επίσης περιγράφεται στην αίτηση ως «*Αλληλογραφία με άλλες Δημόσιες Αρχές*».

Από την εξέταση των σχετικών εγγράφων, διαπιστώνω ότι και σε αυτή την περίπτωση πρόκειται για **αλληλογραφία της καθ' ης η αίτηση με το ECN**, ημερομηνίας 1.12.2015. Ισχύουν κι εδώ τα όσα έχουν εκτεθεί αμέσως πιο πάνω, κατά την εξέταση του σημείου 3 της αίτησης. Συνεπώς, και το δια του σημείου 21 προβαλλόμενο αίτημα απορρίπτεται.

Με το περιεχόμενο στο **σημείο 4** της αίτησης αιτητικό, ζητείται η πρόσβαση στο ερυθρό 150 του τόμου 4 του διοικητικού φακέλου, το οποίο αναφέρεται στην υπό κρίση αίτηση ως «*Εσωτερικό Έγγραφο της Υπηρεσίας*». Πρόκειται για μονοσέλιδο έγγραφο, το οποίο συνιστά το **ευρετήριο του περιεχομένου (minute sheet)** του συγκεκριμένου φακέλου και στο οποίο καταγράφονται, κυρίως, η επικοινωνία της Επιτροπής με τρίτους και/ή εμπλεκόμενους, αλλά και τα ονόματα αυτών. Πρόκειται για απλή καταγραφή δεδομένων και/ή περιγραφή των σχετικών ενεργειών, αλλά και ονομάτων, χωρίς την συμπερίληψη οποιωνδήποτε άλλων σχετικών εγγράφων και/ή εγγράφων επί των οποίων να προκύπτει ότι στηρίχθηκε η επίδικη απόφαση.

Εξετάζοντας προσεκτικά το συγκεκριμένο έγγραφο, καταλήγω ότι αυτό συνιστά εσωτερικό έγγραφο της Επιτροπής, όχι όμως και αποδεικτικό στοιχείο επί του οποίου η καθ' ης η αίτηση στήριξε τις διαπιστώσεις της και, συνεπώς, ορθώς δεν δόθηκε στην αιτήτρια πρόσβαση σε αυτό. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα και με τα όσα αναφέρονται στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί του θέματος, από την οποία και αντλώ καθοδήγηση, τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής αποτελούν μη προσπελάσιμα έγγραφα και ως εσωτερικά έγγραφα θεωρούνται, μεταξύ άλλων, τα σχέδια, οι γνώμες, τα υπομνήματα και τα σημειώματα από τις υπηρεσίες της Επιτροπής ή από άλλες εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές. Συνεπώς, και το υπό εξέταση έγγραφο προδήλως και εμπίπτει στην κατηγορία του εσωτερικού εγγράφου, το οποίο είναι σαφές ότι δεν αποτέλεσε έρεισμα για την διαμόρφωση της τελικής απόφασης της Επιτροπής και, συνεπώς, δεν μπορεί να λεχθεί ότι παραβιάζεται το δικαίωμα άμυνας της αιτήτριας από την μη αποκάλυψή του. Υπενθυμίζεται περαιτέρω ότι σύμφωνα και με το άρθρο 27(2) του Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003, το δικαίωμα πρόσβασης δεν καλύπτει τα έγγραφα εσωτερικής χρήσης της Επιτροπής.

Περαιτέρω, τίθεται και το ζήτημα της προστασίας τρίτων προσώπων που παρείχαν εμπιστευτικές πληροφορίες στην Επιτροπή και που δεν επιθυμούν να αποκαλυφθεί η ταυτότητά τους. Συναφώς, παρατηρώ ότι σε αρκετές περιπτώσεις, στο υπό αναφορά ευρετήριο, παρατίθενται ονόματα τρίτων προσώπων και/ή άλλων επιχειρήσεων μεταξύ των οποίων και της Επιτροπής έλαβε χώρα σχετική αλληλογραφία και που, εν πάση περιπτώσει, έδωσαν συγκεκριμένες πληροφορίες στην Επιτροπή, αναμένοντας βεβαίως ότι θα τύχουν της ανάλογης προστασίας ως προς τη μη αποκάλυψη της ταυτότητάς τους. Για το ζήτημα της προστασίας τρίτων που παρέχουν πληροφορίες, γίνεται αναφορά πιο κάτω, κατά την εξέταση του σημείου 5 της αίτησης. Τέλος, υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία, ουσιώδες κριτήριο που λαμβάνεται υπόψη κατά την εξέταση αίτησης ως η παρούσα είναι και η σχετικότητα των ζητούμενων προς αποκάλυψη εγγράφων με τα επίδικα θέματα και, εν προκειμένω, είναι σαφές ότι το υπό αναφορά ευρετήριο δεν είναι συναφές με τα επίδικα ζητήματα και, εν πάση περιπτώσει, δεν αποτέλεσε επ' ουδενί έρεισμα για τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης.

Στη βάση των πιο πάνω, κρίνω ότι το αίτημα της αιτήτριας, ως αυτό περιέχεται στο σημείο 4 της υπό κρίση αίτησης, δεν μπορεί να επιτύχει και απορρίπτεται.

Τα ίδια ισχύουν εν πολλοίς και αναφορικά με το περιεχόμενο στο **σημείο 7** της αίτησης αίτημα, σύμφωνα με το οποίο ζητείται η πρόσβαση στο ερυθρό 260 του τόμου 5 του διοικητικού φακέλου, το οποίο επίσης αναφέρεται στην υπό κρίση αίτηση ως «*Εσωτερικό Έγγραφο της Υπηρεσίας*». Πρόκειται και σε αυτή την περίπτωση για μονοσέλιδο έγγραφο, το οποίο συνιστά το **ευρετήριο του περιεχομένου (minute sheet)** του συγκεκριμένου φακέλου και στο οποίο καταγράφονται, κυρίως, η επικοινωνία της Επιτροπής με τρίτους και/ή εμπλεκόμενους, περιλαμβανομένων και

εταιρειών, αλλά και τα ονόματα αυτών. Γίνεται επίσης ονομαστική αναφορά σε εσωτερικό σημείωμα και σε απόσπασμα πρακτικών, χωρίς ωστόσο την παράθεση του περιεχομένου αυτών. Πρόκειται ουσιαστικά για απλή καταγραφή δεδομένων και/ή περιγραφή των σχετικών ενεργειών, αλλά και ονομάτων, χωρίς την παράθεση του περιεχομένου αυτών και χωρίς τη συμπερίληψη οποιωνδήποτε άλλων σχετικών εγγράφων και/ή εγγράφων επί των οποίων να προκύπτει ότι στηρίχθηκε η επίδικη απόφαση.

Στη βάση των όσων έχουν λεχθεί πιο πάνω, αναφορικά με την εξέταση του αιτήματος της αιτήτριας που περιέχεται στο σημείο 4 της αίτησης, κρίνω ότι ούτε και αυτό το αίτημα μπορεί να επιτύχει και, συνακόλουθα, αυτό απορρίπτεται.

Τα αιτήματα για πρόσβαση που περιέχονται στα **σημεία 5, 6 και 12** της αίτησης θα εξεταστούν μαζί, αφού αφορούν στο ίδιο ζήτημα και, εν πάση περιπτώσει, λόγω της άμεσης συνάφειάς τους: πρόκειται για τις **απαντήσεις τρίτων εταιρειών**, οι οποίες, ως αντιλαμβάνομαι, ασκούν παρόμοιες δραστηριότητες ενοικίασης αυτοκινήτων και/ή δραστηριοποιούνται στον ίδιο επαγγελματικό χώρο που δραστηριοποιείται και η καταγγέλλουσα, σε ερωτηματολόγιο της Επιτροπής, ημερομηνίας 8.4.2014. Προκύπτει ότι στον τόμο 4 (Ερ. 48-1) του διοικητικού φακέλου βρίσκεται το εν λόγω ερωτηματολόγιο και στους τόμους 4 (Ερ. 149-49) και 5 (Ερ. 49-1) οι δοθείσες απαντήσεις των υπό αναφορά εταιρειών. Με τα περιεχόμενα στα σημεία 5 και 12 της αίτησης αιτήματα, ζητείται η πρόσβαση στο περιεχόμενο των απαντήσεων, ενώ με το αίτημα που περιέχεται στο σημείο 6, η πρόσβαση στο ερωτηματολόγιο ημερομηνίας 8.4.2014.

Εξετάζοντας το περιεχόμενο των πιο πάνω εγγράφων, διαπιστώνω ότι πρόκειται για τις δοθείσες απαντήσεις των προαναφερθεισών εταιρειών στο υπό αναφορά ερωτηματολόγιο της Επιτροπής, για σκοπούς, όπως αναφέρεται στη συνοδευτική εκάστου ερωτηματολογίου επιστολή ίδιας ημερομηνίας, διενέργειας προκαταρκτικής έρευνας για πιθανολογούμενες παραβάσεις των άρθρων 6(1) (α), (β) και (γ) και 6(2) του Νόμου, καθώς και του άρθρου 102 ΣΛΕΕ. Στο ερωτηματολόγιο περιέχονται ερωτήσεις αναφορικά με τον τομέα δραστηριοτήτων έκαστης εταιρείας, το ποσό της προσφοράς που είχε υποβάλει κάθε εταιρεία στον τελευταίο, για τα έτη 2012-2016, διαγωνισμό που είχε προκηρύξει η αιτήτρια και αφορούσε την παροχή αδειών χρήσης των εγκαταστάσεων των αεροδρομίων από εταιρείες ενοικιάσεων αυτοκινήτων, το ποσό της προσφοράς που είχε υποβάλει κάθε εταιρεία, σε περίπτωση συμμετοχής της και στον πρώτο διαγωνισμό που είχε προκηρύξει η αιτήτρια για τα έτη 2008-2011, τις θέσεις κάθε εταιρείας αναφορικά με την υπό της αιτήτριας αύξηση της ελάχιστης ετήσιας εγγύησης στο δεύτερο διαγωνισμό, σε σχέση με τον πρώτο, τη θέση της κάθε εταιρείας σε σχέση με συγκεκριμένους ισχυρισμούς της καταγγέλλουσας και τη μείωση του αριθμού των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στο αεροδρόμιο και προσφέρουν υπηρεσίας ενοικίασης αυτοκινήτων και την τυχόν σύναψη συμβάσεων σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ενοικίασης αυτοκινήτου. Περαιτέρω, καλούνταν η κάθε εταιρεία να κατονομάσει εταιρείες αυτοκινήτων που θεωρεί ανταγωνιστές της και να αναφέρει κατά πόσον περιήλθαν εις γνώση της οποιαδήποτε προβλήματα στο χώρο του αεροδρομίου σε σχέση με τη χρήση κινητού γραφείου εκ μέρους της καταγγέλλουσας.

Σημειώνεται, ως άλλωστε αναφέρει και η καθ' ης η αίτηση, ότι πρόσβαση στις απαντήσεις του εν λόγω ερωτηματολογίου δόθηκε σε μη εμπιστευτική μορφή, που περιέχεται στον τόμο 6 (Ερ. 1-28).

Εξετάζοντας το περιεχόμενο και τη φύση των απαντήσεων και/ή πληροφοριών και/ή στοιχείων που δόθηκαν ως απάντηση στο υπό αναφορά ερωτηματολόγιο και αντλώντας καθοδήγηση από τις προαναφερθείσες πρόνοιες της Ανακοίνωσης της Επιτροπής και δη τις παραγράφους 18 και 19 αυτής, δεν μπορώ παρά να καταλήξω ότι οι πληροφορίες αυτές συνιστούν πληροφορίες που εμπίπτουν εντός της έννοιας του επιχειρηματικού απορρήτου ή, εν πάση περιπτώσει, λόγω ακριβώς του περιεχομένου τους, μπορούν να χαρακτηριστούν ως εμπιστευτικές και, άρα, μη προσπελάσιμες (βλ. (βλ. **Υπόθεση T-353/94, Postbank, ανωτέρω** και **Υπόθεση C-145/83, Adams, ανωτέρω**): πρόκειται για οικονομικές πληροφορίες, που αφορούν σε χρεώσεις, κόστη, καθορισμό τιμών και/ή τελών ενοικίασης αυτοκινήτων, αριθμό ενοικιαζόμενων αυτοκινήτων, αλλά και για πληροφορίες και/ή τις θέσεις κάθε εταιρείας αναφορικά με τα προαναφερθέντα ερωτήματα που τέθηκαν σε σχέση με τις πρακτικές της αιτήτριας, τα ονόματα των εταιρειών που κάθε ερωτηθείσα εταιρεία θεωρεί ως ανταγωνιστές, εκτίθενται πίνακες με διαρθρώσεις κόστους και τιμών, καθώς και πληροφορίες αναφορικά με προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ερωτηθείσες εταιρείες. Επιπρόσθετα, σε κάθε συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο περιλαμβάνεται η επωνυμία και άλλα προσδιοριστικά στοιχεία έκαστης εταιρείας. Σαφώς και οι εν λόγω πληροφορίες και/ή τα στοιχεία αυτά τυγχάνουν προστασίας (βλ. και προεκτεθείσα νομολογία **AKZO, ανωτέρω** και **SEP, ανωτέρω** αναφορικά με την υπό του ΔΕΕ αναγνωρισθείσα γενική αρχή της προστασίας των επιχειρηματικών απορρήτων, αλλά και το περιεχόμενο της έννοιας του επιχειρηματικού απορρήτου, **Bank Austria Creditanstalt, ανωτέρω** και **Postbank NV, ανωτέρω**).

Ταυτόχρονα, λαμβανομένου υπόψη του χώρου στον οποίο δραστηριοποιούνται οι εν λόγω εταιρείες, αλλά και τη θέση της αιτήτριας στη σχετική αγορά, δεν μπορεί παρά να ληφθεί σοβαρά υπόψη και το ενδεχόμενο πρόκλησης βλάβης στα συμφέροντά των

εταιρειών αυτών από τυχόν κοινολόγηση και/ή αποκάλυψη όχι μόνο της ταυτότητάς τους, αλλά και των προαναφερθέντων στοιχείων και/ή της πληροφόρησης που δόθηκαν στην Επιτροπή. Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, πέραν της προστασίας του επιχειρηματικού απορρήτου που παρέχεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1/2003, σύμφωνα με τη νομολογία των Δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η έννοια του επιχειρηματικού απορρήτου συνίσταται σε πληροφοριακά στοιχεία, των οποίων, όχι μόνο η κοινολόγηση, αλλά και η απλή διαβίβαση σε υποκείμενο δικαίου άλλο από εκείνο που παρέσχε το στοιχείο, μπορεί να προκαλέσει σοβαρή βλάβη στα συμφέροντα του εν λόγω υποκειμένου (βλ. **Bank Austria Creditanstalt AG, ανωτέρω** και **Postbank NV, ανωτέρω**). Περαιτέρω, σύμφωνα πάντα με τη σχετική επί του θέματος νομολογία, τρίτες επιχειρήσεις που προσκομίζουν στην Επιτροπή έγγραφα που θεωρούν ότι η προσκόμισή τους μπορεί να προκαλέσει αντίποινα σε βάρος τους, δικαιούνται να αναμένουν ότι θα ληφθεί υπόψη του αίτημά τους περί τήρησης του απορρήτου (βλ. **Endemol Entertainment Holding BV, ανωτέρω** και **Tetra Laval BV, ανωτέρω**). Στην **BPB Industries plc και British Gypsum Ltd κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Υπόθεση C-310/93 P, Συλλογή της Νομολογίας 1995 I-00865**, λέχθηκαν τα εξής χαρακτηριστικά επί του θέματος:

«Τέλος, όσον αφορά την αλληλογραφία με τρίτες επιχειρήσεις και την απάντηση σε αίτηση παροχής πληροφοριών, πρέπει να σημειωθεί ότι μια επιχείρηση που κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά έχει τη δυνατότητα να λάβει ανταποδοτικά μέτρα κατ' ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, προμηθευτών ή πελατών που συνεργάστηκαν στην έρευνα της Επιτροπής. Επομένως, υπό τις συνθήκες αυτές, οι τρίτες επιχειρήσεις που παραδίδουν στην Επιτροπή, στο πλαίσιο ερευνών που διεξάγει αυτή, έγγραφα για τα οποία φρονούν ότι η παράδοση τους θα μπορούσε να αποτελέσει αφορμή για αντίποινα εις βάρος τους δεν μπορούν να το πράξουν παρά μόνο γνωρίζοντας ότι θα ληφθεί υπόψη το αίτημά τους για τήρηση της εμπιστευτικότητας.»

Επιπρόσθετα, υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα και με την παράγραφο 19 της Ανακοίνωσης, στην κατηγορία «λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες» περιλαμβάνονται και «πληροφορίες, πέραν των επαγγελματικών μυστικών, οι οποίες είναι δυνατόν να θεωρηθούν ως εμπιστευτικές ενόσω η αποκάλυψή τους θα μπορούσε να βλάψει ουσιωδώς ένα πρόσωπο ή επιχείρηση. Ανάλογα με τις συγκεκριμένες περιστάσεις κάθε υπόθεσης, τούτο μπορεί να ισχύει για πληροφορίες που παρέχονται από τρίτα μέρη για επιχειρήσεις οι οποίες είναι σε θέση να ασκήσουν πολύ μεγάλη οικονομική ή εμπορική πίεση στους ανταγωνιστές τους ή στους εμπορικούς εταίρους, πελάτες ή προμηθευτές τους. Το Πρωτοδικείο και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχουν αναγνωρίσει ότι είναι σύννομη η απόρριψη της αποκάλυψης σε τέτοιες επιχειρήσεις ορισμένων επιστολών που λαμβάνονται από πελάτες τους, δεδομένου ότι η αποκάλυψη αυτή θα μπορούσε εύκολα να εκθέσει τους αποστολείς των επιστολών στον κίνδυνο αντιποίνων. Ως εκ τούτου, η έννοια των λοιπών εμπιστευτικών πληροφοριών είναι δυνατόν να περιλαμβάνει και πληροφορίες που θα επέτρεπαν στα μέρη να αναγνωρίσουν τους καταγγέλλοντες ή άλλους τρίτους που προβάλλουν εύλογη επιθυμία να παραμείνουν ανώνυμοι.».

Άμεσα σχετική επί του θέματος είναι η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στην **Endemol Entertainment, ανωτέρω**, αλλά και η απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου στις **Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-10/92, T-11/92, T-12/92 και T-15/92, Cimenteries CBR SA, Blue Circle Industries plc, Syndicat Nationale des Fabricants de Ciments et de Chaux και Fédération de l'Industrie Cimentière asbl κατά Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Συλλογή της Νομολογίας 1992 II-02667**, όπου λέχθηκαν τα εξής:

«Η Επιτροπή θεωρεί ως εμπιστευτικά και στα οποία, επομένως, συγκεκριμένη επιχείρηση δεν είναι δυνατόν να έχει πρόσβαση τα ακόλουθα έγγραφα: τα έγγραφα ή τα μέρη των εγγράφων που περιέχουν επαγγελματικά απόρρητα άλλων επιχειρήσεων· τα εσωτερικά έγγραφα της Επιτροπής όπως σημειώματα, σχέδια ή άλλα έγγραφα εργασίας- όλες τις λοιπές εμπιστευτικές πληροφορίες, όπως αυτές που επιτρέπουν την αναγνώριση των καταγγελλόντων που δεν επιθυμούν να αποκαλυφθεί η ταυτότητά τους καθώς και τις πληροφορίες που ανακοινώνονται στην Επιτροπή με την επιφύλαξη της τηρήσεως του εμπιστευτικού τους χαρακτήρα».

Στη βάση των πιο πάνω, κρίνω ότι ορθώς δεν δόθηκε πρόσβαση στις απαντήσεις του προαναφερθέντος ερωτηματολογίου, εφόσον προκύπτει ότι πράγματι υπήρχε ανάγκη προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών που δόθηκαν προς την Επιτροπή από τις προαναφερθείσες τρίτες εταιρείες.

Ταυτόχρονα, θεωρώ ότι με τη μη πρόσβαση στα συγκεκριμένα στοιχεία, δεν επηρεάζεται δυσμενώς το δικαίωμα άμυνας της αιτήτριας. Σύμφωνα με τα ενώπιόν μου στοιχεία και δη την αντιπαράβολή των σχετικών εγγράφων στην εμπιστευτική και μη εμπιστευτική τους μορφή, παρατηρώ ότι αποκαλύφθηκαν στην αιτήτρια όσα στοιχεία δεν κρίθηκαν ως εμπιστευτικής μορφής και που οδήγησαν στη διαπίστωση της Επιτροπής περί παράβασης των προαναφερθεισών διατάξεων, σύμφωνα και με την έκθεση αιτιάσεων, στο βαθμό που δεν τίθεντο σε κίνδυνο τα συμφέροντα εκάστης εταιρείας, τηρουμένης της αρχής της σκοπιμότητας και αναλογικότητας. Αυτό εξάλλου επισημαίνεται και στο πρακτικό της συνεδρίας της Επιτροπής ημερομηνίας 4.9.2014 (παράρτημα 13 στην ένσταση). Υπενθυμίζεται δε ότι στην αιτήτρια δόθηκε πρόσβαση στις απαντήσεις στο προαναφερθέν ερωτηματολόγιο στην μη εμπιστευτική τους μορφή και ενώπιον της τέθηκαν όλα τα στοιχεία και/ή πληροφορίες που λήφθηκαν υπόψη από την Επιτροπή, πλην των προαναφερθεισών εμπιστευτικών, για σκοπούς προστασίας

των συμφερόντων των τρίτων που είχαν παράσχει την σχετική πληροφόρηση. Εξάλλου, αντιπαραβάλλοντας τα δυο κείμενα των απαντήσεων (σε εμπιστευτική και μη εμπιστευτική μορφή) και εξετάζοντας τις σχετικές αποκρύψεις στις απαντήσεις που δόθηκε πρόσβαση στην αιτήτρια, διαπιστώνω ότι αυτές έγκεινται ουσιαστικά σε αριθμούς σχετικά με (α) τις ενοικιάσεις αυτοκινήτων για συγκεκριμένα έτη, (β) την ελάχιστη ετήσια εγγύηση, (γ) τέλος ανά ενοικίαση αυτοκινήτου, (δ) συνολικό ενοίκιο, (ε) προσδοκώμενο αριθμό ενοικιάσεων, αλλά και σε ονόματα άλλων ανταγωνιστών και/ή τρίτων εταιρειών.

Υπό το φως των προεκτεθεισών κατευθυντήριων αναφορικά με την πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου και τις επιτρεπόμενες εξαιρέσεις, κρίνω ότι η απόφαση να μη δοθεί πρόσβαση στην αιτήτρια στις συγκεκριμένες πληροφορίες και/ή στοιχεία ήταν εύλογη και, εν πάση περιπτώσει, καλύπτεται από τις περιπτώσεις εξαίρεσης παροχής πρόσβασης στο σύνολο των στοιχείων του φακέλου, λόγω του ότι πρόκειται για στοιχεία που εμπίπτουν εντός της έννοιας του επαγγελματικού απορρήτου ή/και των εμπιστευτικών πληροφοριών, το περιεχόμενο της οποίας έχει ήδη εκτεθεί πιο πάνω. Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την παράγραφο 18 της Ανακοίνωσης, απ' όπου βεβαίως και μπορεί να αντληθεί πολύτιμη καθοδήγηση, στις πληροφορίες που είναι δυνατόν να χαρακτηρισθούν ως επαγγελματικά μυστικά, περιλαμβάνονται *«τεχνικές και/ή οικονομικές πληροφορίες σχετικά με την τεχνογνωσία μιας επιχείρησης, οι μέθοδοι κοστολόγησης, τα μυστικά και οι μέθοδοι παραγωγής, οι πηγές εφοδιασμού, οι παραγόμενες και πωλούμενες ποσότητες, τα μερίδια αγοράς, οι πίνακες πελατών και διανομέων, τα σχέδια διαχείρισης της αγοράς, η διάρθρωση του κόστους και των τιμών και η στρατηγική πωλήσεων»*. Σαφώς και τα στοιχεία που εν προκειμένω αποκρύφθηκαν από την αιτήτρια εμπίπτουν στην εμβέλεια του επιχειρηματικού απορρήτου, ως αυτό καθορίζεται αμέσως πιο πάνω.

Ταυτόχρονα, θεωρώ ότι ούτε και το δικαίωμα άμυνας της αιτήτριας τίθεται εν κινδύνω και/ή παραβιάζεται με τη μη πρόσβαση στο πιο πάνω εμπιστευτικό κείμενο, εφόσον, ως έχει ήδη λεχθεί, το αντίστοιχο κείμενο με τις απαντήσεις στη μη εμπιστευτική του μορφή είχε τεθεί στη διάθεση της αιτήτριας και από την αντιπαραβολή των δυο κειμένων, προκύπτει ξεκάθαρα ότι η μόνη ουσιαστική διαφοροποίηση μεταξύ των δυο κειμένων έγκειται στην απόκρυψη συγκεκριμένων αριθμών σε σχέση με τα ζητήματα που έχουν αναφερθεί πιο πάνω και στα ονόματα άλλων ανταγωνιστών και/ή τρίτων εταιρειών. Εξετάζοντας δε το κείμενο στο οποίο δόθηκε πρόσβαση στην αιτήτρια, ήτοι αυτό στη μη εμπιστευτική του μορφή, διαπιστώνω ότι προκύπτει και/ή στοιχειοθετείται επαρκώς, από τα εκεί παρατιθέμενα γεγονότα και από σκεπτικό της Επιτροπής, το έρεισμα των συμπερασμάτων της καθ' ης η αίτηση και οι λόγοι που οδήγησαν στα συμπεράσματα αυτά, ούτως ώστε να προκύπτει ότι η αιτήτρια είχε γνώση του βασικού και/ή ουσιώδους μέρους των εν λόγω στοιχείων, τα οποία λήφθηκαν υπόψη στη λήψη της επίδικης απόφασης (βλ. σχετικά και τις προεκτεθείσες προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέα στην **Varec SA, ανωτέρω** και δη τη σκέψη 37) και, συνακόλουθα, να διασφαλίζεται το δικαίωμά της σε δίκαιη δίκη.

Ειδικότερα όσον αφορά στο σχετικό ερωτηματολόγιο, δεν μου διαφεύγει ότι το περιεχόμενο των ερωτήσεων που περιέχονται σε αυτό, προκύπτει από την μη εμπιστευτική μορφή των απαντήσεων που δόθηκαν και βρίσκονται στον τόμο 6 του διοικητικού φακέλου (ερ. 28-1), οι οποίες και τέθηκαν στη διάθεση της αιτήτριας. Ωστόσο, για σκοπούς προστασίας του προσώπου που παρέχει την πληροφόρηση, σύμφωνα και με τα όσα έχουν προεκτεθεί επί του θέματος, από κάθε τέτοιο ερωτηματολόγιο δεν πρέπει να αποκαλύπτεται η ταυτότητα και/ή επωνυμία όπως και οποιοδήποτε άλλο προσδιοριστικό στοιχείο της ταυτότητας της κάθε εταιρείας που

παρέσχε την σχετική πληροφόρηση. Επιπρόσθετα, τυχόν αποκάλυψη του λοιπού, πέραν της ταυτότητας των τρίτων, περιεχομένου του εν λόγω ερωτηματολογίου, ουδόλως θα προσέθετε στην αποτελεσματική άμυνα της αιτήτριας.

Στη βάση των πιο πάνω, καταλήγω λοιπόν ότι τα αιτήματα της αιτήτριας για πρόσβαση στα έγγραφα που αναφέρονται στα σημεία 5, 6 και 12 της αίτησης δεν μπορούν να επιτύχουν και απορρίπτονται.

Προχωρώ στην εξέταση του **σημείου 20** της αίτησης, με το οποίο ζητείται πρόσβαση στα έγγραφα που αποτελούν τα ερυθρά 172-223 του Τόμου 14 του οικείου διοικητικού φακέλου και το οποίο επίσης περιγράφεται στην αίτηση ως «*Αλληλογραφία με άλλες Δημόσιες Αρχές*».

Πρόκειται για **αλληλογραφία της Επιτροπής με τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας**, η οποία συνίσταται εν πολλοίς σε δυο επιστολές της καθ' ης η αίτηση προς τον Γενικό Εισαγγελέα: με την πρώτη εξ' αυτών, ημερομηνίας 1.6.2016, αφού παρατίθεται το ιστορικό της υπόθεσης, οι διαπιστώσεις και/ή η κατάληξη της Επιτροπής επί της παρούσας υπόθεσης, ζητείται από τον Γενικό Εισαγγελέα όπως λάβει δικαστικά μέτρα για την εκτέλεση της επίδικης απόφασης, ενώ με τη δεύτερη επιστολή, ημερομηνίας 28.3.2017, ζητείται πληροφόρηση αναφορικά με την πορεία της σχετικής δικαστικής διαδικασίας.

Δε χωρεί αμφιβολία ότι τα εν λόγω έγγραφα ουδόλως σχετίζονται με τη λήψη της επίδικης απόφασης, αφού οι υπό αναφορά επιστολές, όχι μόνο είναι μεταγενέστερες του χρόνου λήψης της προσβαλλόμενης απόφασης αλλά και, σε κάθε περίπτωση, αυτές δεν αποτέλεσαν έρεισμα για την κατάληξη της καθ' ης η αίτηση. Ισχύουν εν προκειμένω τα όσα έχουν λεχθεί αμέσως πιο πάνω αναφορικά με τη σχετικότητα των ζητούμενων προς αποκάλυψη εγγράφων με τα επίδικα θέματα, η οποία στη συγκεκριμένη περίπτωση ελλείπει παντελώς.

Ως εκ των πιο πάνω, είναι σαφές ότι ούτε και σε αυτή την περίπτωση επηρεάζεται με οποιοδήποτε τρόπο το δικαίωμα της αιτήτριας σε άμυνα από τη μη αποκάλυψη της υπό αναφορά αλληλογραφίας.

Κατά συνέπεια, κρίνω πως ούτε το αίτημα της αιτήτριας που περιέχεται στο σημείο 20 της αίτησης μπορεί να επιτύχει και απορρίπτεται.

Ακολουθεί η εξέταση του **σημείου 11** της αίτησης, όπου γίνεται αναφορά σε «*Σημείωμα της Υπηρεσίας*», δια του οποίου η αιτήτρια ζητεί πρόσβαση σε **εσωτερικό σημείωμα της Υπηρεσίας προς τον Πρόεδρο και τα μέλη της Επιτροπής**, ημερομηνίας 17.7.2014, αναφορικά με την υπό αναφορά καταγγελία, το οποίο σημείωμα, στην εμπιστευτική του μορφή, βρίσκεται στα Ερυθρά 131-50 του τόμου 5 του διοικητικού φακέλου. Επισημαίνεται ότι το ίδιο σημείωμα, στην μη εμπιστευτική του μορφή, στο οποίο και δόθηκε πρόσβαση στην αιτήτρια, βρίσκεται στον τόμο 6 (Ερ. 122-46 του φακέλου).

Από την αντιπαραβολή των δυο κειμένων, δεν μπορώ παρά να παρατηρήσω ότι πρόκειται ουσιαστικά για δυο πανομοιότυπα κείμενα, τα δε σημεία του κειμένου της απόφασης που εστάλη στην καταγγέλλουσα και περιέχουν αποκρύψεις είναι περιορισμένα και αφορούν κυρίως τα ονόματα τρίτων εταιρειών, οι οποίες είχαν παράσχει πληροφόρηση στην Επιτροπή. Μάλιστα, ως προς τούτο, παρατηρώ ότι οι ίδιες αποκρύψεις έγιναν και στο αντίστοιχο κείμενο που απεστάλη στην καταγγέλλουσα. Γενικότερα, παρατηρείται ότι οι αποκρύψεις και στα δυο κείμενα είναι περιορισμένες ενώ είναι ακόμη πιο περιορισμένες οι διαφοροποιήσεις μεταξύ των δυο κειμένων ως προς το ζήτημα αυτό, ήτοι των αποκρύψεων (στα περισσότερα σημεία οι αποκρύψεις είναι οι ίδιες), ούτως ώστε να μην τίθεται ζήτημα δυσμενούς επηρεασμού του δικαιώματος άμυνας της αιτήτριας από τις εν λόγω αποκρύψεις, ενώ, από την άλλη, ενόψει της ανάγκης για την αποτελεσματική προστασία των τρίτων που παρείχαν τη σχετική πληροφόρηση, ορθώς έγιναν οι προαναφερθείσες αποκρύψεις ως προς την επωνυμία και, γενικότερα, στοιχείων προσδιοριστικών της ταυτότητάς τους.

Ειδικότερα ως προς το δικαίωμα άμυνας της αιτήτριας, σαφώς και αυτό δεν τίθεται εν κινδύνω με τη μη πρόσβαση στο πιο πάνω εμπιστευτικό κείμενο, εφόσον, ως έχει ήδη λεχθεί, το ίδιο σχεδόν κείμενο, σε μη εμπιστευτική μορφή, είχε τεθεί στη διάθεση της αιτήτριας και από την αντιπαραβολή των δυο κειμένων, προκύπτει ξεκάθαρα ότι η ουσιώδης διαφοροποίηση μεταξύ των δυο κειμένων έγκειται στην απόκρυψη των ονομάτων τρίτων εταιρειών που παρείχαν την πληροφόρηση. Εξετάζοντας δε το κείμενο στο οποίο δόθηκε πρόσβαση στην αιτήτρια, ήτοι στη μη εμπιστευτική του μορφή, διαπιστώνω ότι προκύπτει και/ή στοιχειοθετείται επαρκώς, από τα εκεί παρατιθέμενα γεγονότα και από σκεπτικό της Επιτροπής, το έρεισμα των συμπερασμάτων της καθ' ης η αίτηση και οι λόγοι που οδήγησαν στα συμπεράσματα

αυτά, ούτως ώστε να προκύπτει ότι η αιτήτρια, σε κάθε περίπτωση, είχε γνώση του βασικού και/ή ουσιώδους μέρους του υπό αναφορά σημειώματος (βλ. σχετικά και τις προεκτεθείσες προτάσεις της Γενικής Εισαγγελέα στην **Varec SA, ανωτέρω** και δη τη σκέψη 37) και, συνακόλουθα, να διασφαλίζεται το δικαίωμά της σε δίκαιη δίκη.

Κατά συνέπεια, το δια του σημείου 11 της αίτησης αίτημα πρόσβασης και/ή αποκάλυψης δεν μπορεί να επιτύχει και απορρίπτεται.

Με το **σημείο 13** της αίτησης, ζητείται πρόσβαση στο «*σημείωμα της Υπηρεσίας προς Demstar*», το οποίο βρίσκεται στον τόμο 7 (Ερ. 301-225) του διοικητικού φακέλου.

Πρόκειται για **εσωτερικό σημείωμα της Υπηρεσίας προς την Πρόεδρο και μέλη της Επιτροπής**, στην εμπιστευτική του μορφή, αναφορικά με την καταγγελία της καταγγέλλουσας εναντίον της αιτήτριας. Το εν λόγω σημείωμα, στην μη εμπιστευτική του μορφή, έχει επισυναφθεί ως παράρτημα 8 στην ένσταση της καθ' ης η αίτηση, ενώ βρίσκεται και στον τόμο 6 (Ερ. 122-46) του διοικητικού φακέλου.

Επί των πιο πάνω, αντιπαραβάλλοντας τα δυο κείμενα, παρατηρώ εν πρώτοις το εξής παράδοξο:

Αντίθετα απ' ό,τι θα ανέμενε κανείς, στις παραγράφους 197, 198, 199, 200 και 203, όχι μόνο του σημειώματος στην μη εμπιστευτική του μορφή, αλλά και αυτού *στην*

εμπιστευτική του μορφή, γίνονται οι ίδιες αποκρύψεις, χωρίς να αντιλαμβάνομαι το λόγο και, εν πάση περιπτώσει, χωρίς να είμαι σίγουρος αν αυτό έγινε εκ παραδρομής ή σκόπιμα. Επιπρόσθετα, διαπιστώνω ότι σε αρκετές παραγράφους του σημειώματος της Υπηρεσίας, στην *εμπιστευτική του μορφή*, γίνονται αποκρύψεις, ενώ, όπως παραδόξως, για τις ίδιες παραγράφους, στη *μη εμπιστευτική μορφή* του σημειώματος, ουδεμία απόκρυψη γίνεται: αναφέρομαι συγκεκριμένα στις παραγράφους 53 (τελευταία υποπαράγραφος, πριν από την υποπαράγραφο (γ)), 69 και 79: θα ανέμενε βεβαίως κανείς ότι θα συνέβαινε το αντίθετο, ήτοι οι εν λόγω αποκρύψεις να εντοπίζονται στο σημείωμα στη μη εμπιστευτική μορφή του.

Περαιτέρω, διαπιστώνω ότι σε δυο παραγράφους του σημειώματος στη μη εμπιστευτική μορφή του, ήτοι στις παραγράφους 33 και 39, γίνονται αποκρύψεις, οι οποίες δεν γίνονται στο εν λόγω σημείωμα στην εμπιστευτική του μορφή.

Πέραν της σύγχυσης που προκαλείται από όλα τα πιο πάνω, εξετάζοντας το κείμενο στην εμπιστευτική του μορφή, δεν αντιλαμβάνομαι που έγκειται το εμπιστευτικό των πληροφοριών και/ή στοιχείων που αποκρύφθηκαν στις εν λόγω δυο παραγράφους του σημειώματος της Υπηρεσίας στη μη εμπιστευτική μορφή του. Στη βάση δε όλων των πιο πάνω, θα έλεγα ότι είναι στο κείμενο της μη εμπιστευτικής μορφής του σημειώματος που περιέχονται πληροφορίες και/ή στοιχεία που, υπό το φως των πιο πάνω κατευθυντηρίων, θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν ως εμπιστευτικής μορφής, όχι όμως σε αυτό που από την καθ' ης αίτηση έχει χαρακτηριστεί ως εμπιστευτικής μορφής.

Στη βάση δε των πιο πάνω διαπιστώσεων, και δη από την αντιπαραβολή των δυο κειμένων, σαφώς και δεν τίθεται ζήτημα δυσμενούς επηρεασμού του δικαιώματος άμυνας της αιτήτριας από τη μη πρόσβαση στο αιτούμενο προς πρόσβαση έγγραφο, το οποίο επιπρόσθετα, υπενθυμίζεται, σύμφωνα με τις προεκτεθείσες διατάξεις της Ανακοίνωσης, αποτελεί εσωτερικό, μη προσπελάσιμο έγγραφο. Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 12 της Ανακοίνωσης, τα εσωτερικά έγγραφα δεν μπορούν να είναι ούτε ενοχοποιητικά ούτε απαλλακτικά και δεν συνιστούν μέρος των αποδεικτικών στοιχείων, στα οποία η Επιτροπή μπορεί να βασίσει την εκ μέρους της αξιολόγηση μιας υπόθεσης. Έτσι, σύμφωνα πάντα με την Ανακοίνωση, δεν παρέχεται στα μέρη πρόσβαση στα εσωτερικά έγγραφα που περιέχονται στον φάκελο της Επιτροπής, λόγω δε της μη αποδεικτικής αξίας τους, η μη πρόσβαση στα εσωτερικά έγγραφα δεν παραβιάζει την ορθή ενάσκηση των δικαιωμάτων άμυνας των μερών.

Ενόψει των πιο πάνω, και το δια του σημείου 13 της αίτησης αίτημα για πρόσβαση απορρίπτεται.

Με το **σημείο 19** της αίτησης, ζητείται πρόσβαση στην **απόφαση της Επιτροπής προς την καταγγέλλουσα**, στην μη εμπιστευτική της μορφή, η οποία εστάλη στους δικηγόρους της καταγγέλλουσας με σχετική επιστολή ημερομηνίας 17.7.2015. Όπως ρητά αναφέρεται στην εν λόγω επιστολή, από αυτήν *«έχουν αποκρυφτεί στοιχεία ή/και πληροφορίες που αφορούν την καταγγελλόμενη και που κρίθηκαν ότι εμπεριέχουν εμπιστευτικής φύσεως πληροφορίες»*. Υπενθυμίζεται ότι, μετά που λήφθηκε η επίδικη απόφαση ημερομηνίας 23.6.2015 για επιβολή διοικητικού προστίμου στην αιτήτρια, η απόφαση εστάλη τόσο στην καταγγέλλουσα όσο και στην αιτήτρια, ενώ ταυτόχρονα η

Επιτροπή με επιστολή της ημερομηνίας 17.7.2015, κάλεσε τόσο την καταγγέλλουσα όσο και την αιτήτρια όπως υποδείξουν ποια στοιχεία θεωρούν ως εμπιστευτικά και/ή επιχειρηματικά απόρρητα και δεν θα πρέπει να δημοσιοποιηθούν. Επ' αυτού, η καταγγέλλουσα απέστειλε τις θέσεις της στις 5.8.2015. Αντίθετα, η αιτήτρια δεν απέστειλε οποιαδήποτε απάντηση. Το κείμενο της απόφασης προς την καταγγέλλουσα, στην μη εμπιστευτική του μορφή, βρίσκεται στον τόμο 13 του διοικητικού φακέλου (ερ. 110-1), ενώ το αντίστοιχο κείμενο προς την αιτήτρια βρίσκεται εντός του τόμου 12 (ερ. 204-101).

Από την αντιπαραβολή των δυο κειμένων, δεν μπορώ παρά να παρατηρήσω ότι πρόκειται ουσιαστικά για δυο πανομοιότυπα κείμενα, τα δε σημεία του κειμένου της απόφασης που εστάλη στην καταγγέλλουσα και περιέχουν αποκρύψεις είναι περιορισμένα και αφορούν κυρίως τα ονόματα τρίτων εταιρειών, οι οποίες είχαν παράσχει πληροφόρηση στην Επιτροπή. Μάλιστα, ως προς τούτο, παρατηρώ ότι οι ίδιες αποκρύψεις έγιναν και στο αντίστοιχο κείμενο που απεστάλη στην αιτήτρια. Γενικότερα, παρατηρείται ότι οι αποκρύψεις και στα δυο κείμενα είναι περιορισμένες ενώ είναι ακόμη πιο περιορισμένες οι διαφοροποιήσεις μεταξύ των δυο κειμένων ως προς το ζήτημα αυτό, ήτοι των αποκρύψεων (στα περισσότερα σημεία οι αποκρύψεις είναι οι ίδιες), ούτως ώστε να μην τίθεται ζήτημα δυσμενούς επηρεασμού του δικαιώματος άμυνας της αιτήτριας από τις εν λόγω αποκρύψεις, ενώ, από την άλλη, ενόψει της ανάγκης για την αποτελεσματική προστασία των τρίτων που παρείχαν τη σχετική πληροφόρηση, ορθώς έγιναν οι προαναφερθείσες αποκρύψεις ως προς την επωνυμία και, γενικότερα, στοιχείων προσδιοριστικών της ταυτότητάς τους.

Κατά συνέπεια, το δια του σημείου 19 της αίτησης αίτημα πρόσβασης και/ή αποκάλυψης δεν μπορεί να επιτύχει και απορρίπτεται.

Επομένως, ενόψει όλων των πιο πάνω, καταλήγω ότι η αίτηση δεν μπορεί να επιτύχει.

Θα πρέπει ωστόσο να τονίσω ότι το σύνολο των εγγράφων του φακέλου, περιλαμβανομένων βεβαίως και αυτών εμπιστευτικής φύσης και για τα οποία δεν δόθηκε πρόσβαση στον αιτητή, θα τεθεί ενώπιον του Δικαστηρίου τούτου και στο πλαίσιο εξέτασης της ουσίας της προσφυγής για σκοπούς έκδοσης της απόφασής του. Αυτό εξάλλου επιτάσσει και το καθήκον ορθής απονομής της δικαιοσύνης, εφόσον το Δικαστήριο δεν μπορεί να επιτελέσει ορθά το έργο του στη βάση ελλιπών πληροφοριών. Όπως σχετικά λέχθηκε στην **Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ν. Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού κ.α., Υποθ. Αρ. 741/2013, ημερ. 30.11.2015-**

«Το δικαίωμα του Δικαστηρίου είναι να έχει ενώπιον του όλα τα στοιχεία, δεδομένα και γεγονότα που οδήγησαν στη λήψη μιας συγκεκριμένης απόφασης. Αυτό το δικαίωμα απορρέει από το απλό γεγονός ότι είναι συνταγματικά το μόνο θεσμικό όργανο που δύναται να εκδώσει απόφαση που να επιλύει την ενώπιον του διαφορά. Η πρόσβαση στο Δικαστήριο είναι κατοχυρωμένη από το Άρθρο 30.1 του Συντάγματος, οι αποφάσεις δε του Δικαστηρίου οφείλουν να είναι αιτιολογημένες κατά την παράγραφο 2 του εν λόγω άρθρου.»

Ας σημειωθεί περαιτέρω ότι σε πρόσφατη υπόθεση ενώπιον του ΕΔΑΔ, όπου εξετάστηκε παρόμοιο ζήτημα και δη αυτό της μη πρόσβασης στην πλευρά του αιτητή

σε στοιχεία και/ή έγγραφα της διαδικασίας (βλ. **Regner v. Τσεχίας, Υποθ. Αρ. 35289/11, ημερ. 19.9.2017**), το Δικαστήριο έκρινε ότι οι εθνικοί δικαστές, οι οποίοι, στο πλαίσιο της αναζήτησης επαρκώς αντισταθμιστικών εγγυήσεων, υπεισήλθαν κατά κάποιον τρόπο στη θέση του αιτητή, έχοντας πλήρη πρόσβαση στις πληροφορίες και τα στοιχεία, μη δεσμευόμενοι από τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, αλλά δυνάμενοι να επεκτείνουν την έρευνά τους όπου έκριναν αναγκαίο για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων αυτού, όχι μόνο διέθεταν αυτά τα δικαιώματα, αλλά και τα άσκησαν πλήρως, ούτως ώστε να δικαιολογηθεί από αυτούς και ο λόγος της μυστικότητας και/ή εμπιστευτικότητας της διαδικασίας και/ή συγκεκριμένων εγγράφων. Το ΕΔΑΔ έκρινε πως αυτό ήταν θεμιτό και στοιχειοθέτησε επαρκείς αντισταθμιστικές εγγυήσεις που εξισορρόπησαν τα μειωμένα δικαιώματα άμυνας που διέθετε ο προσφεύγων.

Ενόψει όλων των πιο πάνω λοιπόν, καταλήγω ότι δεν στοιχειοθετείται λόγος επιτυχίας της παρούσας αίτησης.

Κατά συνέπεια, η αίτηση αποτυγχάνει και απορρίπτεται, με έξοδα υπέρ της καθ' ης η αίτηση και εναντίον της αιτήτριας, ως αυτά θα υπολογιστούν από τον Πρωτοκολλητή και εγκριθούν από το Δικαστήριο στο τέλος της προσφυγής.

Φ.ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ, Δ.Δ.Δ.